

STOR JULEØLTEST

Fra oppvaskvann og sprittusj til sirupsnipp

Anmeldelse s. 22-23

UNIVERSITAS

Norges største studentavis

utgave 30, årgang 76

www.universitas.no

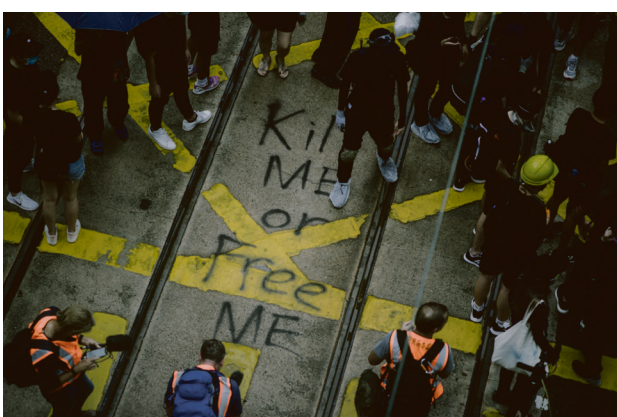
torsdag 1. desember 2022

9022 KRONER

I ØKT STUDIESTØTTE

— EN SEIER

Nyhets s. 4-5

UNGE SER INGEN FRAMTID I HONG KONG

— Løpet er kjørt

Utenriks s. 16-17

STUDENTENES SOSIALE GLIDEMIDDEL

56 prosent er negative til alkoholfri drikke

Kultur s. 20-23

MENINGER

Redaktør: Guro Aasaaren
guro.aasaaren@gmail.com 466 74 942

Nyhetsredaktør: Saga Eline Jonsson Hoff
eline.jonsson.hoff@gmail.com 980 82 334

Fotosjef: Charlotte Førde Skomsøy

Desksjef: Ingeborg Aure

Nettredaktør: Aurora Djupvik Archer

Følg oss

www.universitas.no

facebook.com/UniversitasOslo

twitter: @universitas_no

instagram: universitas_offisiell

Tips oss

tips@universitas.no

Leder

Et studieår til besvær

Prológ: Pandemien har herjet. Studentsjeler og studentbudsjettet henger i en tynn tråd. Inn på parketten kommer valgets vinnere Arbeiderpartiet og Senterpartiet. Ola Borten Moe utpekes som ny forsknings- og høyere utdanningsminister. Hva slags erfaring har han med utdanningspolitikk? Fint lite. Men nå skal den tidligere olje- og energiministeren fra Stoltenberg-regjeringen bli studentmassens o' store sjef.

AKT 1. Scenen er satt. Inn kommer STATSRÅDEN. Studentpolitikkerne venter i spenning:

– Det er et politisk skifte! Endelig skal studentene prioriteres, og vi får høyere studiestøtte. Avissidene flyr, hvor er Universitas' første intervju med Borten Moe? Statsråden preker i vei, budskapet blåser slippet av enhver intetanende studentpolitiker.

– Studiestøtta har vi ikke lovet å øke. Det koster uhorvelig mye penger, så det er ikke noe som ligger i Hurdalsplattformen.

– Å jobbe masse ved siden av studiet? Det er bra, og det har man alltid gjort. Det er da ikke noe problem, utbryter statsråden.

Hånden som matet studentpolitikkerne har gått hen og dasket dem i trynet.

AKT 2. Det starter friskt i andre akt. Pressekonferansen om Studentenes helse- og trivselsundersøkelse står for tur. Studentlederne er ikke fornøyd med Borten Moe sine svar.

Forskjellige fonter av: – Det er tydelig at studentenes minister ikke innser hvor prekær situasjonen er for studentene, verserer.

Kjøpekraften synker, brått skyter strømprisene i taket.

– Har vi ikke gått igjennom nok nå? spør muligens en NSO-leder og river seg i håret.

Det ryktes at statsråden vurderer å gi studenter tilbud om strømstipend, dog som lån. Etter forhandlinger med SV tilbys de 3000 kroner i stipend for å dekke litt strøm.

– Vi er veldig glade for dette, og har god dialog med statsråden, sier en NSO leder.

Vi må ikke bite statsrådshånden som mater oss, messer de.

Studentpolitikkerne får seg enda en på trynet. – Ekstra! Ekstra! Forslag til nytt statsbudsjett for 2023 er sluppet. Dommen?

– Dette statsbudsjettet er en vits for studentmassen, roper en studentleder og kaster den gule boka i bakken.

– Det er krisetider, og vi gjentar at det er krig, messer regjeringen.

AKT 3. Stormen brygger. Spisser man ørene når man går forbi Villa Eika, hører man messing av:

– Ikke vår minister!

Studentparlamentet ved UiO, og senere en rekke andre studentutvalg, har bannlyst Borten Moe fra campus.

– Pubertal oppførsel, kontrer han med. Hvor går man herfra, kan man da lure på.

Siste tableau:

Norske studenters skjebne forsegles av menn rundt forhandlingsbordet i siste sekund.

Inn fra sidelinjen kommer SV og skjenker studentene 9022 kr økning i studiestøtte og billigere tannlege. Julegløggen serveres derimot med en bismak av at skolepenger for internasjonale studenter innføres. Akk, ja.

– Det er en seier for norske studenter! jubler studentlederne. Tusen takk til SV, messer de, og er kollektivt uenige om dette gjør at de nå er mindre sinte på minister Borten Moe. Kanskje de skal trekke tilbake erklæringen om persona non grata? Gudene vet.

Tassen tar en (jule) pause. Redaksjonen ønsker med dette god jul, og godt nytt år! Papiravisa tar pause til studiestart i januar.

Universitas er en avis for og av studenter. Universitas er et nyhets- og debattorgan for lærestedene tilknyttet Student-samskipnaden SiO. Universitas skal drive kritisk og uavhengig journalistikk og være partipolitisk nøytral. Universitas arbeider etter Vær varsom-plakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig omtale, oppfordres til å kontakte redaksjonen.

Daglig leder: **Jone Trøvåg**
j.v.trovag@universitas.no 91 57 39 67

Annonseansvarlig: **Geir Dorp**
geir.dorp@universitas.no 22 85 32 69

Besøksadresse: Moltke Moes vei 33

Post: Boks 89 Blindern, 0314 Oslo

Epost: universitas@universitas.no

Nettside: www.universitas.no

Studenter tvinges hvert år til å bruke tusenvis av kroner på pensumbøker. Da må man kunne forvente en høyere kvalitet.

Hvorfor er pensumbøkene ofte så dårlige?

Pensum

Ulrik Alver Solli, journalist i Universitas

Det er den tiden av året igjen, eksamensperiode. Lesesaler fulle av studenter som pugger fra morgen til kveld. Selv jeg intet unntak, og de siste ukene har vært preget av tett omgang med pensum.

Dessverre opplever jeg stadig hyppigere at øvingen påvirkes av en uheldig faktor, nemlig at pensumbøkene ofte er oppsiktsvekkende dårlige.

Det hjelper ikke da at samtlige bøker koster

hundrevis av kroner per stykk

på Akademika, og ikke rent

sjeldent er skrevet av samme

person som selv leder kurset.

I tillegg til å være en

betydelig kilde til irritasjon

rent personlig, åpner de opp

for det jeg anser for å være et

betimelig spørsmål: Hvilke

vurderinger gjøres før en

bok settes på pensum? Som

studenter burde vi med rette

kunne sette krav til bøkens kvalitet.

Det er primært to aspekter ved bøkene jeg irriterer meg over.

Den første av disse er kvaliteten på språket.

Ikke bare er de preget av lange, kronglete og

uinspirerende setninger, men lærebokforfatterne

har også en lei tendens til å pakke fagstoffet inn i

alskens uforståelige språkblomster.

Les bare dette avsnittet om de nordiske forvaltningenes lovsamarbeid, hentet fra en pensumbok i

statsvitenskap:

«Regjerings- og forvaltningssamarbeidet innenfor rammen av Nordisk Ministerråd har på forholdsvis bred basis stimulert og initiert lovharmonisering mellom de nordiske landene».

Initiært og stimulert lovharmonisering, ja, akkurat. Observante sjeler bet seg kanskje også merke i bruken av uttrykket «innenfor rammen av»? Dette er tredje gang på under en A4 side at akkurat dette finurlige uttrykket blir brukt.

Dette er bare et av mange eksempler. Alt for ofte pakkes fagstoffet inn i et språk som utydeliggjør hva det egentlig snakkes om, hvilket reduserer bøkens evne til å forklare det de skal. Dette er alvorlig. Konsekvensen er at studentenes lærings-

vilje svekkes. For å si det med pensumbok-språk:

Den faglige gløden knebles under bøkens oppblåste språkbruk og påfallende fravær av bindeord og leddsetninger.

En ting er språket, en annen er at bøkene er så merkelig lite pedagogisk utformet.

Fagtermer tas ofte i bruk

uten å defineres, hvilket gjør det vanskelig for uinnvidde å få noe særlig ut av det som står der.

Andre ganger er rekkefølgen på det som presenteres vanskelig å forstå. Eksempelvis ble det i en pensumbok jeg hadde om EU referert til de ulike EU-institusjonenes oppgaver fra start, på tross av at disse ikke redegjøres for før mot slutten av boka.

Andre ganger limes det inn lange (ofte engelskspråklige) sitater uten at disse utdypes nærmere. Den fraværende forklaringen gjør at den pedago-

Jeg klarer nemlig ikke åpne en pensumbok lenger uten å irritere meg over den

om et alternativ til den minimale stringbikinen, kan du alltid finne frem til din dre glamorøse pin-up.

De sider vander retromoden tilbake stadig hyppigere, og snart spiller det mindre rolle hva som er «inn», alle og oppmerksomhet er i din disposisjon i butikken. Det er like kaldt som en annen av disse badedraktene fra Aslaug som emigrerte med Amerikalanen til Mexico, der hun kjøpte badedraktene rundt 1950. Dette er disse badedraktene som du finner i de store. De har lav skjæring, gjerne et lite skjørt, og en inntrykk som gjør at du får sikkerhet spise strutte. Adresser slik Esther Williams, den kjente svømmer, pin-up, modell og filmstjerne brakte. Og så ja da de blonde blonden Blagitz Rørdet spikerte med, disse reprodukt. Bokstene, som nettopp fikk sin fra de amerikanske atomprøvesprengingene på øyene i Stillehavet.

Better er mindre vanlig i dag, men det kan være greit å lese, og utvilsomt er stilige. Hetter med små blomster i en blå partymer og dansende oppsettaker. I der og på markeder kan du også komme over slike badebikiner eller seg.

Badenymfer med struttepupper

Visste du at bikiniene fikk navnet sitt fra de amerikanske atomprøvesprengingene på Bikiniatollen i Stillehavet? Universitas i 2009 kunne melde om den tilbakevendende retromoten, det også på badefronten. Med tanter som Aslaug å arve fra, kunne kvinnene på bildet pryde seg i badedrakter med lav skjæring, gjerne et lite skjørt, «og en innlagt brystholder som gjør at du får skikkelig struttepupper». La deg inspirere: På vei inn i et nytt år, er det snart på tide å finpusse bademoten til sommeren 2023!

Universitas. 27.05.2009

Drikk øl

I juleølens høytid passer det godt med et tilbakeblikk til Chateau Neufs hjemmebryggerlag i 2001. Heller enn frukt og grønt, virket de å foretrekke leskende væsker av humle og malt i studenthusets kjeller: «To til tre øl om dagen er godt for magen» hevdet lagets nestleder 21 år tilbake. Dersom det stemmer at en gryte og en kjølebag er «alt du trenger» for å brygge øl, så høres jo dette uten tvil ut som tidenes økonomiske helsekupp. Skål? Skål.

Universitas, 15.08.2001

ILLUSTRASJON: ØIVIND HOVLAND

giske verdien ved sitatene i det store og hele bortfaller. Pensumbøkernes hovedformål burde være å formidle fagstoffet så godt som mulig. At de sjeldent er skrevet på en måte som tydeliggjør at dette ligger til grunn, er derfor problematisk.

Det er viktig å presisere at bøkene jeg snakker om her er de klassiske pensumbøkene. Det vil si de bøkene som er ment å være oppklarende når noe ved forelesningen er uklart. At det går et skille mellom disse bøkene og faglig avansert originaltekster eller forskningsartikler, burde være innlysende.

Selvsagt er oppfatningen av bøkene som dårlige fullt ut

subjektiv. Jeg er også fullstendig klar over at jeg skjærer alle lærebokforfattere over samme unødige kam. Samtidig mener jeg at min personlige irritasjon reiser spørsmål av allmenn interesse. Hvordan havner så mange dårlige bøker på pensum? Hvilke vurderinger gjøres ved utvelgelsen av pensumbøker?

Kravene til bøkernes pedagogiske evner burde være strenge. Likevel later det sjeldent til at dette preger hverken utformingen eller utvelgelsen av dem.

I forlengelse av dette er det interessant at mange forelesere har en tendens til å sette sine egne bøker på pensum.

Denne tendensen er noe som er blitt problematisert tidligere. Blant annet skrev tidligere leder for Studentparla-

mentet ved UiO Jens Læg Reid i 2017 en kronikk om temaet i Khrono, med overskriften «Legitimeres korrupsjon i akademia?», med henvisning til at det å havne på pensum innebærer penger for lærebokforfatteren.

Personlig velger jeg å holde meg unna mistenkelig-gjøring, og nøyer meg derfor med å stille spørsmål rundt utvelgelsesprosessen av pensum.

Når bøkene til salgs på Akademika koster hva de koster, burde vi kunne stille strengere krav til bøkernes kvalitet.

Det minste man burde forvente er at pensumbøkene er egnet til sitt formål, nemlig å lære bort.

Historiske skråblikk av
Asne «Arvaken» Hansteen

Øyeblikket

av Matilde Sunde Solsvik

I hjørnet: Så var det jul igjen.

Skolefritidsordningen

Etter endt skoledag trekker studentene inn i de mørkeste rom på Chateau Neuf og dyrker frem hjemmelige brygg ut fra formiler med malt og gjær.

Skolefritidsordningen er en av de mest populære aktivitetene på Chateau Neuf. Her kan du lære å brygge øl, vin og meieriprodukter. Det er en fantastisk måte å lære om matlaging og helse på. I tillegg er det en god måte å bli kjent med andre studenter på.

Skolefritidsordningen er en av de mest populære aktivitetene på Chateau Neuf. Her kan du lære å brygge øl, vin og meieriprodukter. Det er en fantastisk måte å lære om matlaging og helse på. I tillegg er det en god måte å bli kjent med andre studenter på.

UNIVERSITAS

TIPS OSS:

tips@universitas.no

UTTEGNERE:

Mina Wikeby
Ingeborg Aure
Mina Ræge
Sivert Bjelland Sevattal

DESKJOURNALIST:

Åsne Hansteen

KORREKTURSJEF:

Oscar Grimstad

Universitas støttes av Velferdstinget, som står uten redaksjonelt ansvar.

nyhetsredaktør: **Saga Eline Jonsson Hoff**
eline.jonsson.hoff@gmail.com 980 81 334

NYHET

KUNSTHØGSKOLEN I OSLO
OSLO NATIONAL ACADEMY OF THE ARTS

Vurderer inntaksstopp på Khio

Høye strøm- og leiepriser er blant grunnene til at Khio mangler 64,6 millioner kroner i neste års budsjett, skriver Klassekampen onsdag. Høgskolen blir med det tvunget til å gjøre drastiske kutt. – Det er noen vanskelige innsparinger som må gjøres, uttaler Khio-rector Markus Degerman til avisen. Blant tiltakene som nå vurderes, er inntaksstopp på studieprogrammer, redusert bruk av time- og gjestelærere og redusert bruk av skolens infrastruktur. Anders Hamre, hovedtillitsvalgt for NL ved Khio, kaller kuttet en «sakte avlivning», og beskriver en situasjon der alle involverte jobber under et ekstremt tidspres med lite handlingsrom. Følgelig kan prestisjestudier som teaterutdanningen bli satt på pause: – Aktivitetsnivået må ned, fastslår Hamre som følge av situasjonen. *ÅSH*

Fikk eksamen avbrutt før tid

Rundt 100 studenter ved NTNU fikk eksamen i informasjonsteknologi avbrutt en time før innleveringstiden grunnet en teknisk feil. Det melder VG. De 100 studentene må dermed ta den på nytt over nyttår. – Plutselig fikk vi beskjed om at eksamen var avbrutt og at vi måtte gå ut av rommet, sier Kari-Anne Digranes (26) til VG. I tillegg til avbrytelsen var det forstyrrelser underveis i eksamen. Administrasjonen ved NTNU sier at feilen er beklagelig, og at både de som fikk eksamen avbrutt og de som opplevde forstyrrelser vil få ta eksamen på nytt. *HN*

VID er årets Erasmusinstitusjon

Prisen for årets Erasmusinstitusjon, som deles ut av Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse, går i år til VID vitenskapelige høgskole. Skolen belønnes for sin satsing på utveksling og studentmobilitet. VID har satsert spesielt i Europa, gjennom tett samarbeid med Erasmus og innføringen av blandede intensitetsprogram. De siste årene har prisen gått til Høgskulen på Vestlandet, NMBU, UiS og NTNU. VID, som har utdanninger i Oslo, Bergen, Stavanger og Trondheim, er derfor den første vinneren med campus i Oslo på flere år. Prisen har en pengepremie på 10.000 kr, som er øremerket til tiltak for studentene. *SMG*

MER PENGER TIL STUDENTENE:

Største økning i studiestøtte på 15 år

Studenter får blant annet økt studiestøtte og billigere tannlege i statsbudsjettet. Men seieren har en bismak, mener NSO-leder.

Statsbudsjett

tekst Saga Eline Jonsson Hoff og Vilhelm O. Bjørgul
foto Vilhelm O. Bjørgul

– Det er en seier for norske studenter. Vi ser en satsing på studiestøtte som vi ikke har sett på veldig lenge.

Leder av Norsk Studentorganisasjon (NSO) Maika Marie Godal Dam jubler. Hun har tro på at økningen vil hjelpe mange studenter med å betale nødvendige utgifter.

Nå får heltidsstudenten 9022 kroner ekstra fra og med studieåret 2023/24. Det kommer frem under regjeringspartiene Ap og Sp og støttepartiet SV sin framlegging av statsbudsjettet for 2023 tirsdag.

Forsknings- og høyere utdanningsminister Ola Borten Moe (Sp) har lenge sagt at han ikke vil øke studiestøtten. Etter budsjettforhandlinger med SV, har han tilsynelatende sett seg nødt til å snu.

Økningen i støtten er på 7 prosent. Det tilsvarer cirka 820 kroner ekstra i måneden. I dag får fulltidsstudenten 128.887 kroner i studiestøtte i året. Økningen i studiestøtte koster 300 millioner kroner.

Takker SV

Forslaget til statsbudsjettet ble lagt frem i oktober, og fikk sterk kritikk fra studentbevegelsen for å ikke øke studiestøtten. Regjeringen foreslo da en prisjustering etter prisveksten i samfunnet som tilsvarer en månedlig økning på 328 kroner, heller enn en festet økning.

Under budsjettforhandlingene forsikret utdanningspolitisk talsperson Freddy André Øvstegård (SV) Universitas at de ville kjempe for studentene. Godal Dam mener det er SV som nå skal takkes for økningen som foreligger.

– De har gått tydelig inn i forhandlingene med denne prioriteringen. Det må vi bare ta av oss hatten for og takke, sier Godal Dam. Hun sier vi må langt tilbake i tid for å se en lignende økning.

I SVs alternative budsjett, la de en økning på 2000 kroner i måneden på bordet, og fikk dermed ikke fullt gjenomslog.

– Vi har fått til en betydelig økning i studiestøtten. Det er en avstand fra vårt alternative budsjett, men det er en veldig tydelig forbedring i studentenes økonomi, og en veldig tydelig prioritering, sa SV-leder Audun Lysbakken under fremleggelsen.

Han bekrefter overfor Universitas at økningen er varig, heller enn en støtte i form av et engangsbeløp.

– Jeg kan aldri garantere for andre budsjetter enn dem vi er med på å lage, men dette er ment som en varig ordning. Vi mener at vi ikke er ferdige heller, og må ha høyere studiestøtte enn dette, sier Lysbakken.

Budsjettet setter også som mål om å bygge 3000 nye studentboliger i året. Det er en økning fra forslaget til budsjettet, hvor målet var 1650 nye boliger årlig. I tillegg får personer mellom 23 og 26 år 50 prosent rabatt på tannhelse. Det ble ikke foreslått i forslaget. Dermed lemmes alle studenter til og med 26 år inn i ordningen om billigere tannhelse, som hittil har gjeldt unge til og med 22 år.

– Det vi nå gjør med tannhelsen, er viktig. Vi gjør det rimeligere for aldersgruppen av unge grupper som blant annet er studenter, sa partileder i Sp og finansminister Trygve Slagsvold Vedum under fremleggelsen.

Skolepenger innføres

Universitas har skrevet flere saker om forslaget til statsbudsjettets konsekvenser denne høsten. Blant annet var studentenes velferdstjenester varslet kuttet med 23,5 prosent. Kuttet består i forrige utgave av Universitas kunne leder av Velferdstinget Marius Torsvoll forklare hvor drastisk det raker driften: sammenlagt med kuttene som er varslet i Oslo-budsjettet står en tredjedel psykologtilbudet deres i fare. Detaljene i budsjettet er ennå ikke kjent.

Selv om Godal Dam også jubler over økning i studiestøtte, understreker hun at budsjettet gir en bismak:

Hun er skuffet over at regjeringen valgte å innføre det omstridte forslaget om å innføre skolepenger for internasjonale studenter fra områder utenfor EU og EØS. Hittil har internasjonale stu-

denter blitt sidestilt på lik linje med norske stunder hva gjelder betaling. Forslaget har blitt kraftig kritisert, da det også går mot regjeringsplattformen Hurdalsplattformen, hvor Ap og Sp skrev utdanning fremdeles skulle være gratis for utenlandske studenter.

– At det fremdeles vil være skolepenger, er regjeringens verk, og jeg er lei meg for at det ikke er noe SV klarte å forhandle bort.

– Det er en kamp vi tapte, og det er klart at det gjør vondt. Men til gjengjeld er jeg glad for å se at studenter får et reelt løft og en sjanse til å klare seg bedre, sier hun til Universitas.

– Har du en beskjed til forsknings- og utdanningsminister Ola Borten Moe?

– Lær av det budsjettet som nå legges frem. Det er et budsjett som tydelig viser at man har lyttet til og anerkjent de økonomiske utfor-

I kulissene: Tirsdag ble statsbudsjettet la

gt frem. Studentene får billigere tannlege og økt studiestøtte.

dringene som studenter står i. Og det håper jeg Borten Moe også tar til seg.

Hun understreker at de ikke vil gi seg før studiestøtten er knyttet til 1,5 G, altså grunnbeløpet i folketrygden. Da ville heltidsstudenten fått 167.215 kroner i året. Nå er den økt til om lag 137.909 kroner.

– Langsiktige konsekvenser

– Jeg er helt overbevist om at studenter skulle ønske seg enda mer. Vi har foreslått å lage et tilleggs-lån opp til 1,5 G slik at studentene raskt kan få økt kjøpekraft, også må man diskutere stipendandelen i årene som kommer.

Det sier 1. nestleder og stortingsrepresentant for Høyre Henrik Asheim på spørsmål om dette er godt nok for studentene. De foreslår også å øke stipendandelen i studiestøtten. Forslaget om et tilleggs-lån falt derimot ikke i god jord da Asheim foreslo det i august.

Stortingsrepresentant og nestleder i Venstre Sveinung Rotevatn

er heller ikke storfornøyd. Han mener økningen i studiestøtten er bra, men er svært kritisk til innføringen av skolepenger for internasjonale studenter. Han mener budsjettet ikke er godt nok.

– Jeg er redd for konsekvensen på sikt. Det er altså en kortsiktig seier for studentene med økt studiestøtte, men langsiktig er det ganske farlig med innføringen av skolepenger, sier han.

Lysbakken mener det er synd de ikke fikk stoppet innføringen av skolepenger.

– Vi er helt mot det kuttet kommer til å fremme et forslag i Stortinget hvor vi reverserer det. Vi mener Norge burde stille opp for studenter fra andre land. Så har vi rett og slett ikke kunnet gjennomføre alle ting vi er opptatt av.

Universitas har vært i kontakt med Kunnskapsdepartementet, som ikke hadde tid til å svare på Universitas sin henvendelse.

universitas@universitas.no

Dette får studentene:

Tirsdag la regjeringspartiene Arbeiderpartiet og Senterpartiet og støttepartiet SV frem statsbudsjettet for 2023.

- + Studentene får 9022 kroner i økt studiestøtte for studieåret 23/24.
- + De skal bygge 3000 nye studentboliger årlig.
- + Personer mellom 23 og 26 år 50 prosent rabatt på tannhelse.
- + Skolepenger for internasjonale studenter innføres.

Kilde: Regjeringen

Basiskostnader: Leder for NSO, Maika Marie Godal Dam mener at det ikke skal være sånn at man må ty til kredittkort for så grunnleggende ting som mat og strøm.

Studentbudsjett på kreditt

Over en av tre studenter har brukt kredittkort for å dekke basisbehov som mat, husleie, strøm eller helsetjenester. Alvorlig, mener økonomiprofessor ved UiO Halvor Mehlum.

Økonomi

tekst Telma Eckhoff Dagestad og Hedda Aker
foto Tobias Schildmann Mandt

Marta Eklo (24) er en erfaren bruker av kredittkortet og har brukt kortet jevnlig i løpet av de siste fire årene når brukskontoen har vært tom.

– Det er veldig lett å bruke kredittkortet når man ikke har penger på brukskonto. Med kredittkort kan jeg bruke penger jeg ikke har akkurat nå, men som jeg vet kommer neste måned, sier medisinstudenten.

Eklo har forståelse for at mange studenter bruker kredittkort, særlig hvis man ikke har jobb ved siden av studiet.

– Jeg har ikke hatt jobb selv på et par måneder, så da har jeg ingen ekstra inntekt utover lån og stipend. Stipendet i seg selv er ikke nok, det dekker så vidt grunnkostnader.

Uten deltidsjobb har Eklo måttet trekke kredittkortet ekstra mye den siste tiden.

– Jeg har endt opp med å bruke kredittkortet litt vel mye. Plutselig har det hopet seg opp med utgifter, og jeg har gått mer enn nok i minus. Da har jeg måttet hente

penger fra sparekontoen for å betale tilbake.

Går ut over enkeltmennesket

I fjor svarte 28 prosent at de har brukt kredittkort eller tatt opp forbrukslån som student for å dekke basisutgifter. I år har tallet steget til 36 prosent. Det viser en undersøkelse utført av Sentio for Norsk studentorganisasjon (NSO) og

Det burde innføres en grense på hvor mye man kan utnytte folks nød på å tjene penger

Halvor Mehlum, økonomiprofessor ved UiO

Universitas.

Professor i økonomi ved Universitetet i Oslo (UiO) Halvor Mehlum mener tallene er alvorlige.

– Det er ekstremt dyrt å ha kredittkortgjeld om man ikke gjør opp for seg raskt etter å ha brukt

et kredittkort. Det er svært dårlig økonomisk og burde bare brukes til å finansiere veldig kortsiktige behov, sier han på telefon til Universitas.

Han ønsker ikke å rette skyld til studentene, og tror ikke de er blitt uansvarlige på kort tid.

– Det er heller fellesskapet som har ansvar for at studentene ikke skal bli nødt til å låne ekstra penger.

I tillegg peker han mot kredittkortselskapene, som han mener tjener for mye.

– Jeg mener også at kredittkortselskapene har for lett tilgang til å tilby sine tjenester. De er svindre, så det burde vært grenser for hvor høy kredittkortgjelden kan være.

Mehlum mener det kan være et problem hvis unge mennesker kommer ut av studiet med studiegjeld og kredittkortgjeld når de er i etableringsfasen og skal skaffe seg bolig.

– Problemene knytter seg til enkeltmenneskene og gjør det vanskelig å starte på voksenlivet og arbeidslivet.

På spørsmålet om hva som kan løse problemet, sier han at en løsning er å redusere kredittkortselskapenes mulighet til å kreve penger tilbakebetalt.

Mehlum forklarer videre at det tidligere var lover, blant annet ågerrente-paragrafen, som regulerte hvor høy en kredittkortrente kunne være. I dag er denne bestemmelsen fjernet. Selv var han motstander for at denne paragra-

fen skulle fjernes.

– Det burde innføres en grense på hvor mye man kan utnytte folks nød på å tjene penger. Det burde vært regler rundt å profitere på andres kritiske behov, sier han.

– Vil du si at kredittkortselskaper profiterer på andres kritiske behov?

– Ja, det tenker jeg absolutt.

Til studenter vil han råde å ikke fortrenge gjelden sin og prøve å betale tilbake så raskt som mulig om man har mulighet til det. Til politikere vil han si at hele kredittkortbransjen er altfor profitabel fordi rentene er for høye.

Tapt kjøpekraft i 25 år

Leder for NSO Maika Marie Godal Dam synes det er skummelt å se at så mange studenter tar i bruk kredittkort for å dekke basisbehov.

– Samtidig er dette et tydelig signal på at studenters økonomiske situasjon er ekstremt stram for mange og at det er vanskelig å få endene til å møtes.

Hun mener at det ikke skal være sånn at man må ty til kredittkort for så grunnleggende ting som mat og strøm.

– Dette er et godt argument for å gi studiestøtten et reelt løft. Det er det jeg først og fremst det jeg leser ut av disse tallene.

– Senterpartiet og Arbeiderpartiet har ikke gjort det. Nå er det opp til stortinget og særlig forhandlingspartiet SV å få til et reelt løft for alle.

Videre forklarer hun at dagens

lave studiestøtte ikke kan ses i sammenheng med dårlige økonomiske tider i andre deler av samfunnet.

– Jeg tenker at studentene har tapt kjøpekraft de siste 25 årene. Det her er ikke noe som bare handler om stramme økonomiske tider. Utdanning er et av de beste virkemidlene vi har for å sikre en trygg og stabil inntekt senere i livet. Utdanning kan absolutt bidra til å minske forskjellene i samfunnet.

Intervjuet med Godal Dam ble gjort før regjeringen la frem statsbudsjettet i går. Der økes studiestøtten med 9022 kroner, og Godal Dam omtaler dette som en seier for studentene.

Hverdagsbruker: Marta Eklo (24) studerer medisin ved UiO og har brukt kredittkort på basisvarer opptil flere ganger de siste fire årene.

Jussbuss sine tips:

- + Oppsøk hjelp tidlig dersom økonomien ikke strekker til. Dersom du har problemer med å betale regningene, bør du ta kontakt med kreditorene og forklare situasjonen for å komme frem til en løsning som begge parter kan godta.
- + Skaff oversikt over gjelden og hvem man skylder penger til.
- + Vurder om man er enig i kravet for gjelden eller ikke.
- + Ta kontakt med de man skylder penger til. Kreditorene setter som hovedregel at de som har tatt opp lån viser betalingsvilje. Kreditorene kan være villige til å forhandle med deg dersom du har problemer med betalingsevnen.
- + Foreslå en plan for kreditorene for hvordan lånet skal nedbetales eller avtale betalingsutsettelse og frysing av renter.

Undersøkelsen er gjennomført av Sentio på vegne av NSO og Universitas.
Kilde: Jussbuss

Mathilde Israelsen (24), master i Peace and Conflict Studies

- Har du brukt kredittkort eller tatt opp forbrukslån noen gang?
- Jeg har et mastercard, ja.
- Hvorfor har du hatt bruk for det? Har du måttet dekke noen basisbehov med det?
- Nei. Det har bare vært sånn hvis jeg skal netthandle eller dra på ferie eller noe sånt. Særlig på ferie.
- Er du bekymret for økonomien din?
- Nei, jeg har fått ny jobb, så det er jeg ikke.
- Hvordan får du det til å gå rundt?
- Jeg har jo blitt bevisst på hva jeg kjøper på butikken. Matbudsjettet bør jo kunne dekkes på et par tusenlapper.

Ingrid Bjøntegård (26), årsenhet i nordisk

- Har du brukt kredittkort eller tatt opp forbrukslån noen gang?
- Det har jeg ikke.
- Er du bekymret for økonomien din?
- Jeg merker jo at matvarer og slikt har blitt dyrere. Men jeg er ikke bekymret for min personlige økonomi. Så jeg er i en privilegert posisjon.
- Hvordan får du det til å gå rundt?
- Jeg jobber ved siden av studiene.

Bendik Hove (20), bachelor i arkeologi

- Har du brukt kredittkort eller tatt opp forbrukslån noen gang?
- Det har jeg ikke.
- Hvorfor ikke?
- Jeg har aldri hatt behov for det. Og det er jo en del risiko ved å betale tilbake kredittlån, som jeg rett og slett ikke vil ta på meg.
- Er du bekymret for økonomien din?
- Ikke akkurat nå. Men jeg skal jo være student en stund. Så det kommer nok jeg til å føle på etter hvert, selv om jeg har jobb nå i Studentparlamentet. Men jeg kommer nok til å kjenne det etter hvert. Det er jo et tøft jobbmarked der ute.
- Hvordan får du det til å gå rundt i hverdagen?
- Jeg tror det er enklere for meg enn den gjennomsnittlige studenten. Men jeg føler jo på at det begynner å tære på. Man er jo nødt som student å velge mellom økonomien eller kunnskap, som er en stor uting i studenthverdagen.

Har du måttet bruke kredittkort eller tatt opp forbrukslån for å dekke basisbehov

- + Mat, pensum, husleie, strøm og helse tjenester regnes som basisbehov.
- + Ja, kredittkort: 25 prosent.
- + Ja, forbrukslån: 6 prosent.
- + Ja, både kredittkort og forbrukslån: 5 prosent.
- + Nei: 64 prosent.

Undersøkelsen er gjennomført av Sentio på vegne av NSO og Universitas. Gjennomført 26. september - 12. oktober. 1002 respondenter svarte.

Bare én løsning?

Men er økt studiestøtte eneste løsning på studentenes stramme budsjett?

– De fleste studenters største utgift er knyttet til husleie. Å bygge flere studentboliger og leie dem ut til en pris som er overkommelig vil også hjelpe. Prisregulerende mekanismer ville gjort at utleiende ikke kan ta urimelig høy leie for sine boliger på det private markedet.

– Hva kan studenter gjøre selv for å bedre sin egen økonomi?

– Jeg ville heller sagt «hva er studentene nødt til å gjøre selv?». Resultatet av flere utgifter enn inntekter, er jo å skaffe seg flere inntekter, men jeg ville sett etter andre løsninger enn forbrukslån. Men jeg forstår at man er i en situasjon hvor man ikke har så mange muligheter.

Til studenter i økonomisk krise vil Godal Dam si at NSO jobber

hardt for å prøve å forklare politikerne hvilken situasjon disse studentene står i.

Jussbuss vet også råd. De er tilbyr gratis retts hjelp for studenter og er drevet av jussstudenter. Ingebjørg Arneberg Stueland i Jussbuss har følgende tips om man er i en økonomisk krise som følge av kredittkortrenter: Skaff seg oversikt over pengene du skylder og ha god kommunikasjon med kredittkortfirmaet.

«Kreditoren setter som regel pris på at de som har lånt penger viser betalingsvilje. Da kan de være villige til å forhandle med deg dersom du har problemer med betalingsevne».

I tillegg oppfordrer hun studenter til å oppsøke hjelp tidlig dersom økonomien ikke strekker til, og tenke seg veldig nøye om for du tar opp forbrukslån.

universitas@universitas.no

Dette et tydelig signal på at studenters økonomiske situasjon er ekstremt stram

Maika Marie Godal Dam, leder for NSO

Studentfrivilligheten tilbake på 2019-nivå: – Ikke plass til alle som vil være med

Etter foreningsdagene i august, meldte 6000 studenter sin interesse for ulike studentorganisasjoner. Sosiale foreninger er spesielt populære, mens frivilligheten sliter.

Studentfrivillighet

tekst Maria Anna Beatrice Christiansen, Victoria Bergundhaugen

Dette semesteret har mange studenter hatt et sterkt ønske om å delta i studentorganisasjoner. Foreningsdagene ved Universitetet i Oslo (UiO) og Oslomet genererte 6000 søkere i etterkant, opplyser leder for Studentsamskipnaden i Oslo (SiO) Forening, Mike Fürstenberger Universitas. Flere organisasjoner har gjenoppstått, og nye har kommet til. Tallet for studentorganisasjoner sank under pandemien, men har nå stabilisert seg med om lag 50 flere enn i 2020.

«Interesse- og fakultetsforeninger har hatt en oppsving. Vårt inntrykk er at sosiale linjeforeninger blir mer populære og at flere vil være en del av disse», skriver Fürstenberger.

For mange søkere

En av organisasjonene som har merket et økende trykk i søkertall, er Oslostudentenes idrettsklubb (OSI). De ønsker å være et tilbud for alle og tilbyr idrettslag innenfor de fleste idretter, forsikrer daglig leder Truls Vestnes. Deres uttalte visjon er at «alle studenter skal være i aktivitet», men han innrømmer at visjonen ikke alltid strekker til.

– Hvert semester er det rundt 800 studenter som ikke får plass. Dette skyldes for høye søkertall og plassmangel, sier daglig leder i OSI Truls Vestnes.

Idrettsklubben anslår nå søkertallene for å være på samme nivå som før pandemien. Spesielt i grupper som var på en nedadgående kurs tidligere, er det nå flere som vil delta. De syns derfor det er ekstra trist å ikke kunne tilby alle en plass.

– Folk er veldig glad og engasjert for å komme tilbake til aktiviteten og fellesskapet. Det er utrolig trist at vi ikke har plass til alle som ønsker å være med.

– Spesielt når vi ser på de siste tallene fra SHoT-undersøkelsen (Studentenes helse- og trivselsundersøkelse, journ. ann.) at hele 29 prosent oppgir at de ofte eller svært ofte savner noen å være sammen med.

OSI har per nå ingen løsning på problemet, men jobber kontinuerlig med SiO, kommunen, idrettskretser og

private aktører for å bedre situasjonen.

Det er store forskjeller i søkertall til de ulike idrettene. Dansing og hallidretter som håndball og fotball har langt flere søkere enn for eksempel kampsport. Her blir det dermed kamp om plassene, som både kan bestemmes av et «første til mølla-prinsipp» og prøvespilling. Spesielt i idretter der lagene er i en viss divisjon, er det nivået på spillerne som avgjør.

– Vi har forsøkt å vise til tilbudene med ledig plass, men det har vist seg å være vanskelig å få en fotballspiller til å begynne med karate, sier Vestnes.

Mer innsats, færre medlemmer

Det er likevel andre studentforeninger som sliter med det motsatte problemet. Leder for SiO Forening Mike Fürstenberger roper varsku om at studentkjellerne ikke får frivillige. Han mener disse er kjempeviktige for sine respektive fagmiljøer.

Samfunnet Bislett, kjellerpuben til Oslomet, er en av foreningene som melder om dette problemet. Baren som er åpen for alle studentene i Oslo, har en del medlemmer, men ikke så mange som ønskelig. I motsetning til OSI, har de plass til alle som vil være med.

Organisasjonens medlemsmasse har fått en oppsving, men er ikke tilbake på 2019-nivå ennå. Vi erfarer at studenter ikke lenger er like giret på frivillighetsarbeid, men kanskje heller oppfatter dette som en tidstyv, sier Eline Moen, leder for Samfunnet Bislett.

Tidligere kunne de få 100 nye medlemmer på en foreningsdag, sier hun, mens de i år kun fikk 40 men i år kun fikk førti. Det til tross for at de legger inn en større innsats enn noensinne.

– Jeg tror mye av det som er frivillig, og ikke bare sosialt, kan oppfattes som skummelt. Våre frivillige blir jo overbevisst etter hvert. Det føles ikke ut som like mye jobb når det er fire timer i baren og masse sosialt etterpå, sier Moen.

universitas@universitas.no

KAMPEN OM HOVEDSTYRET: Hvem blir Oslos mektigste student?

Kvinnersterke: Stine Johannessen er innstilt styreleder i Hovedstyret for nok en periode, og står her med motkandidat Eva Moshuus.

Benking, og maktkamp. På mandag skal Velferdstinget velge hvilke utvalgte studenter som skal bestemme over SiO konsernet det kommende året.

SiO

tekst Magnus Grundstad
foto Sander Solberg

Kampen om å bli Oslos mektigste student, står igjen på plakaten. Studentsamskipnaden i Oslo SiO (SiO) skal lande nytt hovedstyre. En styreleder skal velges, og to plasser i styret står ledige. I år kniver to lederkandidater, og fire styrekandidater om Velferdstingets gunst.

Hovedstyret er SiOs øverste organ, hvor studentene har flertall. De velges av Velferdstinget (se faktaboks). I år som i fjor ble kandidatene invitert til en sofaprat, for at studentene kunne bli bedre kjent med dem - det til tross for at det var få studenter uten en fot i studentpolitikken til stede.

Stine Johannessen har vært styreleder siden februar 2021. Nå stiller hun til gjenvalg for neste periode. Eva Moshuus stiller som motkandidat, og utfordrer med det Johannessen til ledervervet. Hun har sittet i Hovedstyret i ett år, og har fartstid i studentpolitikken og i Velferdstingets arbeidsutvalg.

De to kandidatene virket ikke uenige om så mye. Moshuus tok

imidlertid til orde for mer utskifting i Hovedstyret, og begrunnet dette i representasjon av studentmassen, som også skiftes ut jevnlig.

St. Olavs gate?

I tillegg til ledervalg, skal også to av styremedlemmene i Hovedstyret skiftes ut. Eilif Tanberg (23), Christina Eide (26), Dorthea Enger (26) og Kotryna Zubkeviciute (23) har meldt seg på i kampen. Mandag kom Velferdstingets innstilling til Hovedstyret. Stine Johannessen er innstilt som styreleder for nok en periode, mens Tanberg og Zubkeviciute er innstilt som nye styremedlemmer.

I dagens hovedstyre er det utlukkende kvinner, og blant kandidatene som stiller er det bare én mann. Tanberg understreket dette: – Se for dere at det bare var mannlige styremedlemmer og bare én kvinne blant kandidatene. Hadde ikke vi tenkt at det var litt merkelig? På samme måte gjelder den motsatte situasjonen vi står i; det handler om kjønnsbalanse begge veier, sa han.

Et annet tema for sofapraten var det planlagte studenthuset i St. Olavs gate 23 (SO23), som i fjor ble kjøpt av SiO for 290 millioner

kroner.

Alle kandidatene er enige om at studenthuset må på plass, men at de er avhengige av å få med utdanningsinstitusjonene i finansieringen.

Lederkandidat Eva Moshuus påpeker at velferdstilbudene, som helse og bolig, SiO tilbyr, er det viktigste. For henne er dette the number one priority.

– Vil du si at St. Olavs gate blir et slags overskuddsprosjekt i forhold?

– Det er litt kjipt å si det, men det blir det i forhold til alt det andre vi tilbyr. I forhold til de øvrige av SiOs tilbud, er studenthuset i St. Olavsgate et mindre prosjekt.

Moshuus understreket derimot at SO23 vil ha en viktig funksjon som en sosial arena for studentene i Oslo, og ønsker å fullføre prosjektet.

Stine Johannessen har ikke tenkt til å legge prosjektet på is så lenge hun er leder, men er opptatt av å få med studentene mer fremover.

– Også håper vi jo på hjelp fra noen eksterne, rike onkler.

– Kan dette forenes med velferden uten at det går ut over tilbudet?

– Det er viktig at vi ikke setter prosjektene opp mot hverandre. Ombyggingen av St. Olav er det vi trenger midler til. Velferden blir finansiert gjennom tilskuddsordninger fra stat, kommune og semesteravgift. Disse to er ikke økonomisk avhengige av hverandre og

det ene vil ikke påvirke det andre.

Ser fremover

Marius Torsvoll leder Velferdstinget, som velger studentene til Hovedstyret. Han ser frem til mandagens valg:

– Studentene vi velger til Hovedstyret har stor innflytelse på den daglige driften til SiO, og dermed er dette viktig for studentene.

Torsvoll forventer at det nye Hovedstyret tar studenters utfordringer på alvor, særlig hvordan SiO skal møte en trangere studentøkonomi i tiden fremover.

Stine Johannessen er veldig fornøyd med å være innstilt som leder for nok en periode. På spørsmål om hva som blir det viktigste i perioden fremover, svarer hun revidering av boligstrategi og gjennomgang av helsestrategien til SiO, begge sett i lys av en strammere økonomisk situasjon. I tillegg skal arbeidet med SO23 jobbes godt med:

– Vi fikk 5 millioner i støtte fra Oslo kommune i fjor. Foreløpig ligger det ikke inne noe i budsjettforslaget til Byrådet.

– Skulle det bli vanskelig å få langvarig statlig eller kommunal hjelp, må andre alternativer vurderes, som privat støtte, sier hun.

I forrige uke meldte Universitas at SiO Helse kan miste en tredjedel av psykologtilbudet. Johannessen håper at de slipper å redusere tilbudet så mye, men erkjenner at SiO fremover må se på effektiviserings-

SiO Hovedstyre

+ Studentsamskipnaden i Oslo (SiO) er drevet av studenter og administrasjonen i Hovedstyret.

+ Hovedstyret er det øverste organet i SiO, og fem av ti medlemmer er studenter.

+ Studentene i styret velges for to år. To nye medlemmer skal velges i år, og 4 kandidater stilles.

+ Som styreleder stiller 2 kandidater.

+ Studentrepresentantene velges av Velferdstinget (VT) som er studentenes interesseorganisasjon og det øverste studentorganet i SiO.

+ Stine Johannessen har vært styreleder siden 17. februar 2021.

+ Valget er mandag 5. desember.

Kilde: SiO.no

muligheter og andre sparetiltak.

Utfordrer innstillingen

Kampen om hovedstyre er imidlertid ikke ferdig. Universitas erfarer at flere av kandidatene vil utfordre valgkomiteens innstilling, såkalt benking.

– Jeg mener at jeg vil gjøre en god jobb. I tillegg er det et viktig at Velferdstinget skal ta valget mellom de aktuelle kandidatene, sier Moshuus, som vurderer å opprettholde kandidatens sitt, og dermed utfordre Johannessen som leder.

Det er også splid om plassene i hovedstyret. Dorthea Enger, som ikke ble innstilt, ble veldig skuffet over valgkomiteens innstilling. På spørsmål om hun kommer til å opprettholde kandidatens sitt, svarer Enger at hun ikke enda har bestemt seg, men at dette er noe hun vurderer.

Christine Eide ble heller ikke innstilt, og bekrefter at hun vil benke. For henne kom det ikke tydelig frem hvorfor valgkomiteen valgte å innstille to relativt uerfarne til vervene som styremedlem. Eide presiserer at de innstilte er flinke, men at hun har en erfaring i studentpolitikken og studentfrivilligheten som hadde kommet godt med.

For ordens skyld: Eilif Tanberg er ansatt som journalist i Universitas.

universitas@universitas.no

Bunnpris Blindern *Wrapped* 2022

50 mest kjøpte varer dette høstsemesteret

1. Kaffekopp
2. Bæreposer
3. Børek pr stk
4. Salatbar løs vekt
5. Bananer pr kg
6. Pepsi Max 0.5l
7. Lion 2-pk 60g
8. Peanøttkubbe 60g freia
9. Boller 3pk butikkstekt
10. Powerking zero energidrikk 250ml
11. Marsipanbrød Anthon Berg 25g
12. Red bull sukkerfri 250ml bx
13. Ostebaguett
14. YT restitusjonsdrikk kakao 330ml
15. Coca-Cola u/sukker 0.5l fl
16. Horn m/ost&skinke
17. Iskaffe cappuccino 330ml tine
18. Bolle m/rosin bakehuset
19. Red Bull regular 250ml bx
20. Powerking energidrikk 250ml
21. Iskaffe Brasil 330ml tine
22. Tine Litago melk sjokolade 0.5l
23. Explo Exotic sukkerfri 0.5l
24. Tacobolle 125g bakehuset bakeoff
25. Iskaffe mocca 330ml tine
26. Kløver frokostrundstykker
27. Donuts choco 55g
28. Aunt Mabels Muffin milk chocolate 100g
29. Coca-Cola 0.5l fl
30. Dent Flip cola&lemon 30g
31. Fruktilurer sur 170g haribo
32. Iskaffe salty caramel uten 330ml tine
33. Imsdal 0.65 l
34. Explo red hot 0.5l bx mack
35. Iskaffe cappuccino uten 330ml tine
36. Extra sweetmint 14g
37. Iskaffe mocha uten 330ml Tine
38. Aunt Mabels muffin double chocolate 100g
39. Sjokoladebolle bakehuset
40. Hamburger m/ost
41. Powerade Mount.Blast 0.5
42. Club sandwich 185 g smak
43. Bakehuset rundstykke kneipp 3stk 44. Iskaffe latte uten 0.33l
45. Monster ultra white 0.5 l
46. Aunt Mabels Blueberry muffin 100g
47. Croissant 70g
48. Energistykke 100g bakehuset
49. Stardust 170g Haribo
50. New Energy 45g Nidar

Våkenettene før eksamen er blitt lange og kulda har satt inn på lesesalen. Nå er tallene du har ventet på klare.

Bunnpris

tekst Tord Magnus H. Dyrkorn

Ventetida er over – det kommer til å falle snø i natt! Her kommer oversikten over høstens mest populære varer hos Bunnpris Blindern. Endelig fred å få.

I likhet med Spotify, Hans Majestet Kongen og Dagsrevyen kjører Universitas også sin egen (halvt)årskavalkade, tradisjonen tro. Vi har i år, som alle år, fått innsyn i det aller helligste dokumentet, nemlig oversikten over de mest solgte varene på Bunnpris Blindern dette semesteret.

Hva er det Blindern-studenten har brukt sine svært begrensede midler på denne høsten? Dyrtid og inflasjon til tross, tallene er rimelig like som i fjor, viser rapporten.

Verdens beste avhengighet

Nei, jeg mener ikke Tiktok eller chili cheese, jeg mener selvsagt dopet koffein. Ingenting er mer nødvendig for en students kog-

nitiv kapasitet, når demringen kommer først tre timer etter vekkerklokken og dagslyset svinner hen idet du svelger den siste biten av lunsjen din.

Koffein er høyst til stede på topp 50-listen denne høsten. Den enkle, varme kaffekoppen er varen som er solgt oftest. Nesten 22.000 kopper er konsumert. Det er dog ikke studentens eneste kilde til vårt alles favoritt-psykoaktive rusmiddel. Red Bull er inne på topp 50-listen to ganger i forskjellige størrelser, og iskaffe fra Tine er inne hele syv (!) ganger i ulike smaker. Hm, alle har alltid smakt helt likt for meg.

Plastpåsan

Rett under kaffekoppen kommer bæreposen som det mest populære kjøpet. Et ugyldig datapunkt, vil noen statistikk-bros kanskje hevde. Likevel er det påfallende at miljøet kunne blitt spart over 18.000 plastposer fra denne ene butikken denne høsten. Jeg resirkulerer formaningen til journalisten som skrev denne saken i fjor:

«Redbull får du plass til i lomma og wienerbrødet kan du ta i kjef-ten».

Gamlisungdommen

Dette passer kanskje best inn i den udødelige sketsjen om gamlisungdommen fra NRK-programmet «Lille Lørdag». Likevel er det altså blant de ekte studentene på Blindern fenomenet er å finne: På en sterk elleveplass gjør marsipanbrød – du leste rett – sjokkentré på listen i år. Attpåtil er det av merket Anthon Berg – vitner det om at kjøpekraften til vår egen demografi ikke er så dårlig stilt som vi skal ha det til?

Det er klart at avisens graveteam får noe å bryne seg på i juleferien, for dette er de største nyhetene i UH-sektoren siden en viss trønder ble erklært uønsket på campus i forrige uke.

Klassikerne

Også et par klassikere fra tidligere i år har sikret sin plass på topp 50-listen. Energi for dagene du vil føle deg fresh, energi for de dagene du gir faen, samt en klassiker av en halslesker for å skylle ned, spør du? Banan, Lion-bar og Pepsi Max svarer Blinderns unge lovende. De er henholdsvis på femte-, syvende- og sjetteplass.

Hva med de dagene du er litt

mer sulten? Studentene på Blindern har et klart svar på det. Børek fra Bunnpris er på tredje plass, og dermed på pallen. Tenk at filodeig, spinat og fetaost kan være så godt. For de dagene du tenker «Fuck it, jeg er fysen på noe tyrkisk!» men ikke helt orker (eller har råd til) å gå helt ned til Dana ved Forskningsparken. Forstå det den som kan.

NoLo og Rauchen Verboten

Er det nå SiO endelig kan se resultatet av sin noe påtatte «NoLo»-kampanje på Instagram fra noen år tilbake? Øl er kun så vidt inne på topp 100-listen – Ringnes pilsner 0,5 L finner du først på 97. plass.

Bedre stilt er ikke tobakken. Ingen sigaretter inne på topp 100, og den første snusboksen ser du ikke før 86. plass, nærmere bestemt Epok nr. 1 ice blue intense. I fjor lå samme boks på 33. plass, men da var det tross alt Gjenåpningshøsten™. I år er det åpenbart ikke stort å feire.

God butikk (for butikken)

Salatbaren på Bunnpris er kanskje ikke stort sammenlignet med buffeten i SiOs Frederikke spiseri i andre etasje i samme bygg. Den er dog betraktelig billigere, og som noen ekte fattiglus, sverger stu-

dentene til første etasje. Det kan det trygt sies at Bunnpris Blindern merker.

Hele 790.000 kroner har den brakt inn for Lykke-familien – Bunnpris' eiere – dette semesteret. Det er varen som gir klart best fortjeneste til denne hjørnesteinsbedriften på campus Blindern. Denne filialen ser ut til å gå rimelig godt rundt, skal man tro rapporten. Men jeg er langt fra noen ekspert; hei, bedøk-studenter der oppe i Nydalen: Blir det noen julebonus på de ansatte på Bunnpris Blindern i år, tror dere?

Betaler så mye

«Mener du at studiestøtten burde være høyere/lavere ut ifra hvor mye det koster å bo i byen man studerer i?»

+ Ja: 71 prosent.

+ Nei: 18 prosent.

+ Vet ikke: 10 prosent.

+ 1002 studenter svarte på undersøkelsen.

+ Utført mellom mellom 26. september og 12. oktober.

Undersøkelsen er gjennomført av Sentio på vegne av NSO og Universitas.

Kollektiv: Soverommet til Margrete Hovda (22) i Oslo koster henne mer enn en familieleilighet i Volda.

Et flertall av studentene mener studiestøtten burde fordeles etter hvor dyrt det er å bo i studiebyen. Politikerne er uenige.

Dyrt å bo

tekst Vanja Krøvel
foto Sander Solberg

– Jeg har vært inne på tanken om at jeg kanskje ikke burde studere i Oslo, fordi det er så utrolig dyrt å bo her, forteller Isabell Førde (25).

Hun er deltidsstudent, og med 4000 kroner i måneden rekker det ikke til leia.

– Skolearbeidet er krevende for mange, og om man vil ha muligheten til å fokusere på studiet uten deltidsjobb, burde man kunne gjort det, sier Førde.

Husleia og levekostnadene er derimot ikke like høye på alle studiesteder. Helene Krokfoss (22) sier på telefon fra Volda at hun og samboeren hennes betaler 6000 kroner for en familieleilighet gjennom studentskipnaden. I leiligheten har de to soverom, bad, stue, kjøkken og god plass. Prisen er nærmere halvparten av de 10.000 kronene Førde og hennes samboer betaler for familieleilighet i SiO.

Bør Førde som studerer i Oslo få mer i studiestøtte enn Krokfoss som studerer i Volda? Det mener brorparten av studentene. I en undersøkelse utført av Sentio på vegne av Universitas og Norsk studentorganisasjon (NSO), svarer 71 prosent at studiestøtten burde vært høyere eller lavere ut fra hvor mye det koster å bo i byen man studerer i.

Studentenes ønske om å endre studiestøtten ville ikke gitt Krokfoss noe mer i studiestøtte, men hun er likevel enig:

– Studiestøtten burde blitt justert ut fra hvor dyr leia er der man studerer. Det burde være mulig å studere like mye i Oslo som det er her i Volda. Alle burde få lik tilgang, sier Krokfoss.

– Tenker det er usolidarisk

Det er ikke bare deltidsstudenter i Oslo som ikke klarer seg uten jobb.

– Alle jeg kjenner jobber hardt med både studier og jobb. Det må gå an å leve uten at det går på bekostning av studiet, sier Margrete Hovda (22).

Hun studerer statsvitenskap på heltid og jobber om lag 20 timer i uka ved siden av for å få det til å gå rundt økonomisk. Uten jobb kan man ikke leve et fullverdig liv som student i Oslo, mener Hovda. Hun betaler mer for ett soverom i et tomanns-kollektiv enn hva Krokfoss og samboeren i Volda betaler for familieleiligheten i leie. Etter at leie, strøm og bussbillett er betalt,

går Hovda akkurat i null.

– Det blir veldig trist om man skal velge studentby ut fra hvor god eller dårlig råd man har, og ikke ut fra hvor du har lyst til å studere, sier Hovda.

Hun mener at studiestøtten burde øke for alle, med eventuelle spesialordninger for de som trenger det. Men hun er ikke nødvendigvis enig med 71 prosent av studentene.

– Jeg tenker det er usolidarisk. Det kan ende opp med å splitte en stor gruppe mennesker. Det kan også føre til at gode utdanningsinstitusjoner kan nedlegges, sier Hovda og viser til distriktene.

Hovda mener det er fint å studere på mindre steder, når hennes studievalg falt på statsvitenskap, ble Oslo byen å være i. Hun mener UiO har det beste fagmiljøet for samfunnsvitenskap, og at arbeidsmarkedet er større her.

– Stortinget og departementene kommer jo ikke til å bli flytta

til distriktene, sier Hovda.

Vanskeligere å flytte til byen

– Når prisene går opp over lengre tid, kan det bli vanskeligere å flytte fra mindre sted til storbyen

Det sier professor i sosiologi og samfunnsgeografi ved Universitetet i Oslo Terje Wessel på telefon til Universitas. Han har forsket på hvordan urbanisering påvirker forskjeller i formue, og forklarer på telefon til Universitas hvordan prisstigning over tid kan føre til sosial ulikhet og geografisk sortering ut fra hvor god eller dårlig råd man har.

– Familiebakgrunn får da en betydning for hvor man kan studere. Det er overhodet ikke bra, mener Wessel.

Om flere studenter flytter til små og mellomstore steder, kan boligprisene gå opp også der. Wessel forklarer at nettopp dette har skjedd i Sogndal, hvor unge som er vokst opp der nå har utfordrin-

nesten dobbelt for å bo i Oslo

ger med å få bolig i sin egen kommune. Løsningen på problematikken, er å gjøre flere steder i Norge attraktive å bo i, mener Wessel.

– For å jevne det litt ut, må man gjøre det mer attraktivt å bo andre steder enn i de mest pressede regionene. Vi må få bredde på utdanningstilbud og arbeidstilbud som gjør at stedene blir attraktive, og dermed kan være en slags magnet for studenter, sier Wessel.

En endring i studiestøtte ut fra hvor dyrt det koster å bo på studiestedet, mener Wessel kan være problematisk. For også dette kan føre til økt sosial ulikhet i geografisk fordeling.

– Man ønsker like muligheter, men det er viktig å tenke over bieffekter. En slik støtteordning kan bidra til at en del studenter i storbyene får et fortrinn i boligsparringen, sier Wessel.

– Et mer treffende tiltak vil være å satse på studentboliger, mener han.

Wessel sier at unge på mindre steder raskere kan komme seg inn i boligmarkedet, når det er mindre utgifter i studiefasen.

– Samtidig vil de som kjøper i Oslo og andre storbyer kunne tjene mer på kjøpet, og slik ta igjen og gå forbi dem som etablerer seg på et mindre sted, forklarer Wessel.

Vil øke studiestøtten for alle

Norsk Studentorganisasjon (NSO) er ikke enige i at å fordele studiestøtte basert på boligpris er riktig løsning.

– At noen skal få mer, og andre mindre, er ikke NSO enige i. Alle trenger mer i studiestøtte. Å dele opp etter ulike faktorer får konsekvenser, sier Maika Marie Godal Dam, leder i NSO, på telefon til Universitas.

Hun poengterer at studenter fra lavere sosioøkonomisk bakgrunn vegrer seg mer for å ta opp lån. Hun mener også at det kan føre til at enkelte velger å ikke ta høyere utdanning.

NSO ønsker heller å øke studi-

estøtten for alle.

– Studenter har høye boutgifter, og det påvirker økonomien vår. Mange bruker mesteparten av studiestøtten nettopp til å betale for å bo. Om du bor i byen, distriktene, på kysten eller i innlandet. Alle studenter får for lite i studiestøtte sett opp mot utgifter, sier Godal Dam.

– Ikke riktig løsning

Universitas har snakket med tre av representantene i Utdannings- og forskningskomiteen på Stortinget. Hege Bae Nyholt (Rødt), Kari Anne Jønnes (H) og Maren Grøthe (Sp) mener alle at å differensiere studiestøtten ut fra boligpris vil være feil løsning.

– Boutgifter er et problem for veldig mange. Få studenter klarer å leve bare på studielån. Man er avhengig av hjelp fra mamma og pappa, eller jobb, sier Nyholt.

Leder i Utdannings- og forskningskomiteen på Stortinget Hege Bae Nyholt (R) er ikke positiv til en studiestøtte som tar byens boligpriser i betraktning, og ser heller flere studentboliger som en mulig løsning.

– Rødt har foreslått flere studentboliger inn i vårt alternative budsjett, i tillegg til det regjeringen foreslår, sier Nyholt på telefon til Universitas.

Kari Anne Jønnes (H) mener det ville vært for krevende å lage et lån basert på utgifter. Det føles kanskje urettferdig at studenter i Oslo har mindre å rutte med etter leia er betalt, sier hun. Samtidig mener Jønnes det er mer rettferdig at studiestøtten er lik for alle.

– Rettferdighet handler først og fremst om å skape like muligheter til alle, og at utdanning skal være tilgjengelig, sier Jønnes og legger til at også Høyre ønsker å gjøre det lettere å studere i distriktene.

– Høyre prioriterer samlingsbaserte studier og delvis digitale tilbud i regionene. På denne måten vil flere også kunne ta studiene de vil uten å måtte flytte, forteller Jønnes.

For desentralisert utdanning

Maren Grøthe (Sp) mener i likhet med Jønnes at det ville blitt for mange problemstillinger å ta hensyn til ved å justere studiestøtten ut ifra sted, som at andre ting enn bolig kan være dyrt i distriktene.

– I distriktskommunene er det kanskje ikke like godt kollektivtilbud. Det fører til flere utgifter for fremkomstmidler, sier Grøthe.

Hun forstår fortvilelsen rundt de dyre boligprisene i Oslo, men

mener at å differensiere studiestøtten er feil løsning på problemet.

– For Senterpartiet har det vært viktig å gi tilgang til utdanning i nærheten av der man bor. Vi ønsker å tilrettelegge for desentralisert og fleksibel utdanning, sier Grøthe.

– Dersom flere studerer i distriktene vil boligprisene kunne øke med etterspørsel, og dermed påvirke lokalbefolkningen. Har du noen

refleksjoner rundt dette?

– Jeg tror de fleste distriktskommunene hadde takket ja til flere innbyggere i sin kommune, og den minste bekymringen er da økt leiepris, sier Grøthe.

universitas@universitas.no

Billig bosted: Helene Krokfoss (22) betaler nesten halvparten av hva lignende hybler i Oslo koster.

Din guide til alternative lesesteder

Har universitetet gitt deg Stockholmsyndrom?
Søk etter motivasjon andre steder enn lesesalen i
innspurten.

Leseguide

tekst Saga Eline Jonsson Hoff
foto Tobias Schildmann Mandt

Deichman

+ Deichman Stovner

Linje 4 og 5 med T-banen

Åpent: 10-19

+ Deichman Bøler

Linje 3 med T-banen

Åpent: 7-22

+ Deichman Holmlia

Tog, linje 2 og 21

Åpent: 10-19

+ Deichman Lambertseter

Linje 1 og 4 med T-banen

Åpent: 10-19

Biblioteker:

Store deler av Oslos studerende flytter inn på Deichman Bjørvika i eksamensperioden. Likevel har Deichman en rekke andre filialer verdt et besøk. T-banen tar deg til de fleste, og gir deg skifte i både i miljø og sted. Deichman Bøler, Lambertseter, Holmlia og Stovner er alle hyggelige, rolige steder, med god plass. Pakk sekken, fyll termosen med kaffe hjemmefra, og tilbring lesedagen utenfor sentrum. Trenger du pause fra bøkene, kan du spasere i nærområdet. Kanskje finner du noen skjulte perler? Om du vil holde deg i Oslogryta, er Deichman på Torshov og Grünerløkka gode alternativer, men vær tidlig ute for å sikre deg plass. Nasjonalbiblioteket på Solli Plass stiller ellers med store og fine fasiliteter, en stillesal og kafé (!) med altfor dyr kaffe.

Kaféer:

Ingenting sier mer om din identitet og forfengelighet enn kaféen du velger. I febrilsk lesing, er det derimot kanskje andre faktorer som gjelder? Her er et knippe du kan besøke.

Verdens verste menneske, eller verdens verste student? **Åpent Bakeri i Bjørvika**, romantisk fremstilt på film, gjør seg god

også om det ikke er kjærligheten du søker. Lunsjen og kaffen du må betale, er i det dyreste laget, men rettfærdiggjøres av god plass og fint interiør. Store vinduer tilfredsstiller dagdrømmingen, mens du kikker på finanspersoner i det ellers lite studentvennlige strøket. Pluss for beliggenhet ved badstuene på Sukkerbiten, så du kan svette ut alt stress.

Bold på Majorstuen er snart mer skrivestue enn kafé. Lokalet er passe åpent, hvilket betyr fred og ro. Vær tidlig på spotten hvor hele Oslo leser.

For kul for Kaffebrenneriet? Røm til **Liebling** på øvre Grünerløkka, og la deg sole i den hippe eliten. Rolig atmosfære, ferske aviser hver dag, og perfekt for en øyeflørt.

Hva med å heller legge lesingen til et sted som selger både øl og kaffe? **Tre stuer og bar** på knutepunktet Alexander Kiellands plass er perfekt for deg som ikke begynner dagen før 12, og vil sitte der til klokka ett om du vil. Stedet er uformelt, har studentrabatt og øl på krana hvis kollokviegruppa strekker ut. Et slapt steinkast unna ligger også **Colonel Mustard**. Sjappa er åpen fra 11, har godt med sitteplass og byens trolig beste utvalg brettspill.

Andre verdt å sjekke ut:

+ Eckers på John Colletts plass

+ Godt brød Munch Brygge

+ Håndbakt

+ Kaffe & Brød

+ Kampen Kaffe & Bar

+ Ellers har alle studiesteder lesesaler åpne for andre i rimelige tidsrom, om det kun er omgangskrets og stereotypier du vil flykte fra, eller simpelthen oppsøke.

Erklært uønsket

Kansellert? Ola Borten Moe er ikke fornøyd med Studentparlamentet sin resolusjon om at han er erklært persona non grata. Han vil heller bli invitert, enn «kansellert».

Studentutvalg ved flere læresteder erklærer utdanningsminister Ola Borten Moe uønsket. Han kaller det en pubertal uttryksform.

Persona non grata

tekst Saga Eline Jonsson Hoff og Aurora Djuvpik Archer
foto Tobias Schildmann Mandt

– Det har over lenger tid bygget seg opp en frustrasjon hos studentene over hvordan Ola Borten Moe som vår statsråd møter oss og lytter til hva vi har å komme med.

Det sa leder av Studentparlamentet ved Universitet i Oslo (UiO) Oline Sæther til forsknings- og utdanningsminister Ola Borten Moe (Sp) på Dagsnytt 18 mandag.

Han ble nemlig erklært persona non grata, altså uvelkommen eller uønsket, av Studentparlamentet ved UiO forrige torsdag. Mandag slang Studentparlamentet ved Universitetet i Bergen seg på.

«Vi er lei av de signalene og den retorikken som brukes om studentene. Borten Moe ser ikke studenthverdagen. Vi trenger en statsråd som lytter til oss», sa leder av Studentparlamentet i Bergen Aksel Haukom til VG mandag.

AHO vedtar støtte

Og ballen ruller videre. Arbeidsutvalget ved Studentutvalget ved Arkitektur- og designhøgskolen (SAHO) vedtok tirsdag en støtteerklæring til Studentparlamentet ved UiO og UiBs resolusjoner. De skal stemme over resolusjonen på torsdag.

– Vi kan rett og slett ikke ha en representant som gjentatte ganger viser så lite interesse for studentenes sak, sier leder av Arbeidsutvalget Maija Hauger på telefon til Universitas.

Regjeringen har vedtatt å trekke tilbake økningen i studieplassene AHO fikk under pandemien. De har også vedtatt å innføre skolepenger for studenter som kommer fra steder utenfor EU/EØS. På AHO har de over 100 internasjonale studenter, av totalt 800. Hauger mener kuttene treffer feil og vil gå hardt utover skolen.

– Vi har ikke blitt sett og hørt. Utdanning er noe av det siste man bør kutte i, selv om det er litt trangere økonomiske tider. Utdanning må være en ting man satser på helt

til siste krone.

– Har dere invitert Borten Moe til AHO?

– Vi har ikke rukket ut noen hånd sånn sett, men skolens ledelse har vært i samtale med Kunnskapsdepartementet om studieplassene og gratisprinsippet. Vi stiller veldig gjerne hvis han inviterer oss til en prat.

– Men dere vil ikke invitere ham?

– Nei, forutsatt at det vedtas.

Hauger reagerer også på Borten Moes svar på resolusjonen. Overfor Universitas omtalte han resolusjonen en «litt pubertal uttryksform».

– Han virker ikke å ta det seriøst. Det blir stemplet som emosjonelt og pubertalt, det synes jeg er litt herskete.

Forstår begrunnelsen

Leder av Studentparlamentet ved Oslomet Karl Magnus Nikolai Coronus Dretvik Nyeng ser derimot ikke behovet for å erklære Borten Moe uønsket, og sier det blir opp til det nyvalgte Studentparlamentet å bestemme på nyåret.

Han har likevel forståelse for resolusjonen.

– Hovedproblemet ligger ikke i at han ikke kommer og represen-

tere studentene, men at han ikke tar hovedutfordringene på alvor og at de blir bagatellisert.

Han trekker frem pressekonferansen da Studentenes helse- og trivselsundersøkelse ble lagt frem.

– Da avslutta han seansen med å vitse om psykisk helse. Vi blir ikke tatt på alvor, og blir til en viss grad latterliggjort. Vi sitter nok med en veldig ulik virkelighetsforståelse.

– Er det ikke feil ende å starte i å bannlyse noen fra campus?

– Jeg tror studentdemokratiene har gjort det de kan for å invitere til dialog. Å forvise noen fra grunn hindrer ikke videre dialog, man kan alltid møtes på andre arenaer.

Nyeng så selv på Dagsnytt 18 på mandag, og mener statsrådets opptreden der understreker begrunnelsene for resolusjonene.

– Det hjelper ikke å være minister for studentene når man ikke fremmer studentenes behov. Han kan vise til mange ting, men flere studieplasser gjør det ikke bedre for den enkelte studenten, og strømstøtten er det ikke han som skal ta æren for at kom på plass, avslutter han.

– Pubertalt

Forsknings- og høyere utdan-

ningsminister Ola Borten Moe (Sp) skulle heller sett at Studentparlamentet heller gikk i dialog.

«Det er ingen av oss som kommer videre ved at vi nekter å snakke sammen eller kansellerer hverandre. Dette synes jeg er en litt pubertal uttryksform», skrev Borten Moe til Universitas forrige uke.

Universitas har vært kontakt med Kunnskapsdepartementet etter at flere sluttet seg til resolusjonen. Han viser til Dagsnytt 18, hvor han understreker at det er trange tider, og at partene bør møtes, heller enn «å kansellere hverandre».

Sæther forsikrer at de ikke kan nekte Borten Moe et besøk på campus eller til rektor Svein Stølen.

– Men vi kan si at Studentparlamentet mener at UiO skal gjøre det, sier Sæther.

Rektor ved UiO Svein Stølen skriver til Universitas at han merker seg resolusjonen, men understreker at UiO er et åpent universitet.

«Vi støtter studentenes kamp for bedre finansiering, men som leder for et fritt og åpent universitet verken vil eller kan vi erklære noen uønsket på universitetet», skriver Stølen.

JULEHANDEL:

Gavene som tar hensyn til både kloden og lommeboka

Meningsfylte gaver: Kamilla Kristiansen (30) og Ellinor Hilleren (22) er opptatt av at de ikke bare vil gi noe for å gi noe - det må ha en betydning.

Julestria begynner for alvor å nærme seg, samtidig gjør dyrtid handelen krevende. Men ekspertene er samstemte i sine tips: Vær kreativ - og kjøp brukt!

Budsjett og bærekraft

tekst Ulrik Alver Solli
foto Matilde Sunde Solsvik

November blir til desember, og adventstid betyr for mange tid for å handle julegaver.

Universitas møter Kamilla Kristiansen (30) og Ellinor Hilleren (22) på Union Kringsjå, hvor de arrangerer juleverksted. De jobber begge i SiOs aktivitetsgruppe og arrangerer lavterskelarrangementer for studentene.

Når Universitas ankommer Kringsjå er studentene alt godt i gang med å lage julekuler og andre typer julepynt - kanskje også en og annen dorullnise? På lang-

bordet hvor studentene sitter, står det både julebrus og vafler, og det er julefreden, og ikke julestresset, som regjerer denne ellers grå november-ettermiddagen på Union Kringsjå.

Pressende prisnivå

– Haha, ikke helt ennå, svarer aktivitetslederne på spørsmål om de er kommet i gang med planleggingen av julegaver.

– I år henger jeg etter, i fjor var jeg egentlig ferdig med julegaver på denne tiden, utdyper Hilleren.

En annen forskjell fra fjoråret, er prisnivået. Det meste har steget i pris det siste året, og svært mange opplever å ha dårligere råd enn hva de pleier. Både Hilleren og Kristiansen sier at dette er noe som preger årets julegave-innkjøp.

– Med vennegjengen har vi blitt enige om at vi ikke gir hverandre julegaver, nettopp for å slippe de ekstra kostnadene, sier Hilleren.

Hun forteller vi videre at hun i år kun skal gi gaver til foreldrene sine. Også hun og broren har blitt enige om ikke å gi hverandre gaver, dette for å spare penger, fremfor å gi hverandre noe som uansett

bare blir litt halvveis.

Bærekraftige bruktkjøp

I tillegg til et skyhøyt prisnivå, er det også andre faktorer som påvirker julegavehandelen. Et stadig mer tiltagende fokus på klima- og miljø er noe som også kan påvirke studentenes valg av julegaveinnkjøp.

– Dette er noe også aktivitetslederne tenker på, men de medgir samtidig at de burde hatt enda større fokus på det.

– Jeg kunne nok kanskje tenkt enda mer aktivt på det. Men jeg er opptatt av å ikke gi noe bare for å gi noe. Det er viktig for meg at jeg gir noe personen enten trenger eller ønsker seg, sier Kristiansen.

Hilleren forteller at hun det siste året har fått flere gaver som har vært kjøpt brukt, og at det har funket veldig bra.

– Det er mye bra man kan finne på Finn.no, for eksempel.

Samtidig tror de at folk kan kvie seg for gi bort noe som er kjøpt brukt.

– Kanskje er folk litt redde for at det skal virke som om de ikke har råd. Virker jeg gjerrig hvis jeg

ikke kjøper noe kliss nytt? Det kan være ulike faktorer som påvirker, sier Kristiansen.

Hilleren stemmer i, og sier at hun helst kjøper ting brukt når det er til seg selv, men at hun kvier seg litt for å kjøpe brukt når det skal gis bort.

– Når jeg skal gi det til noen, så føler jeg kanskje at jeg må kjøpe noe nytt? Det burde kanskje ikke være sånn, men det er en følelse av at man vil liksom gi noe ordentlig, sier aktivitetslederen.

Gi ting videre

Vi forlater det julekoselige Kringsjå for en liten stund, og tar en telefon til en som ikke kvier seg for å gi bort ting brukt. Ingrid Vik Lys-

ne (31) er gjenbruksinfluenser og med i selskapet Fæabrik med blant andre Jenny Skavlan. I tillegg har hun tidligere vært med på Symesterskapet på NRK.

– Jeg er blitt veldig fan av regifting, sier en entusiastisk Vik Lysne til Universitas.

Regifting er et konsept hvor man gir videre ting man selv har fått, men som man ikke lenger har bruk for.

Vik Lysne har blant annet gitt videre et par solbriller til en venn, da brillene ikke passet henne, men kledde venninna godt. Kanskje har man også en bok man har lest som man tror en venn ville likt?

Hun mener det er viktig å huske på at de hyggeligste gavene å få,

Med vennegjengen har vi blitt enige om at vi ikke gir hverandre julegaver, nettopp for å slippe de ekstra kostnadene

Ellinor Hilleren (22), ansatt i aktivitetsgruppen til SiO

gjern er de mest personlige. Og disse trenger ikke koste så mye, tror hun.

– Kanskje kan man gi et sylte-tøyglass fullt med meldinger, med en lapp for hver dag i løpet av året? Ofte er ting som er hyggelige også gratis, sier gjenbruksinfluenseren.

Enige eksperter

Vi holder oss unna Kringsjø en liten stund til. Universitas har også vært i kontakt med eksperter som kan guide oss i retning av hva som er de riktige kjøpene, når både bære- og kjøpekraft tas med i betraktningen.

Thea Olsen er forbrukerøkonom i Danske Bank og har følgende tips å gi til pengeløse studenter:

«Det som først og fremst er viktig å tenke på inn mot jul, er at det ikke er samlet pengebruk som til syvende og sist avgjør i hvor stor grad feiringen blir vellykket eller ei», skriver forbrukerøkonomen i en mail til Universitas.

Hun råder studentene til å tenke at ting ikke må koste så mye penger, heller ikke når det kommer til julegaver. Derfor oppfordrer hun folk til å være kreative, og i likhet med Vik Lysne påpeker hun at de beste gavene ofte ikke er de dyreste.

«Ofte er gaver som mottakeren virkelig husker og setter pris på noe man kanskje ikke hadde forventet, eller som man kan skape videre minner fra», skriver Olsen.

Dette budskapet finner gjenklang også hos Framtiden i Våre Hender.

– Det de fleste synes er viktigst i jula er å tilbringe tid med ens nære. Veldig ofte finner man ut at gavene egentlig ikke betyr så mye, når man bare spør om det, sier leder for deres studentlag i Oslo Laura Seeger til Universitas.

Selvgjort er velgjort

Tilbake på Kringsjø jobbes det stadig flittig på juleverkstedet. Universitas spør om det kunne være aktuelt for Hilleren og Kristiansen å gi bort noe de har laget selv.

Henger i en tynn tråd: Årets julegavehandel presset fra flere hold.

– Jeg har gitt bort ting jeg har strikket selv før. Jeg føler at det blir noe litt spesielt når jeg har brukt tid på å lage noe selv, sier Hilleren.

– Fotoalbum er også en fin ting å gi bort, supplerer Kristiansen.

De er enig i at de hyggeligste gavene å få, ofte også er de som er mest personlige.

– Jeg synes det hadde vært koselig å få noe noen har laget selv. Det ligger mye kjærlighet i noe man har laget selv.

Det er dermed klart. I årets julegavehandel gjelder det å være kreativ, kanskje kan man også lage noe selv.

For det er vel alltid plass til en dorullnise eller to til i heimen?

universitas@universitas.no

Klimavennlig: En bærekraftig julehandel ville nok gledet verdens isbjørner.

Ekspertenes tips til bærekraftig og budsjettvennlig

Ingrid Vik Lysne, gjenbruksinfluenser:

- + Regifting. Kanskje har du noe du ikke selv bruker, men som kan passe en venn?
- + Brukt-appene Finn og Tise. Et tips her er å være kreativ med søkeordene!
- + Stiklinger fra planter. Koster ikke noe ekstra, og veldig gøy å få!
- + Gi brukt istedenfor nytt.
- + Hvis du vil kjøpe nytt, kjøp produkter av høy kvalitet som varer lenge.
- + Bruk tid i stedet for penger.
- + Noen konkrete ideer kan være:
 - + Strikk, sy, snekre, ... noe for hånd. Eller skriv et dikt eller en sang. Det er også mye mer personlig.
- + Gi en opplevelse. For eksempel avtal å spise ute sammen. Da får du litt verdifull tid sammen med på kjøpet.
- + Pakk gavene i avisblad eller gjenbruk fjorårets gaveblad.

Thea Olsen, forbrukerøkonom i Danske Bank:

- + Gi vekk en pose med vaffelmiks til bestevenninnen din, med lovnad om at du skal komme på besøk en søndag i januar og steke dem hos henne.
- + Eller hva med et gavekort på 3 søndagsturer med din eldre onkel eller til bestemor?

Tilbudsguiden

AVIS

Grubbegata 6
Oslo

dagsavisen@kundesenter.com
www.dagsavisen.no
Tlf: 22 99 80 50

50 % studentrabatt på Dagsavisen

FRISØR

Dyktige frisører med lidenskap for faget

- 20% studentrabatt på klipp, farge, foliestriper.
- 10% studentrabatt på Balayage, Foilayage, keratinbehandling

hairakerbrygge.no/studentrabatt
Tlf 22 83 07 24

TEATER

INTRO TIL IMPRO

dagskurs & helgekurs

DROP-IN

tirsdager @ VULKAN

...og enda mer moro på

toyenimpro.no

Er du Yngda?

TILBUDSGUIDEN FOR STUDENTER I OSLO

BOKHANDEL

EVENT.

DJ Booking Norge AS
Hasleveien 28A
0571 Oslo

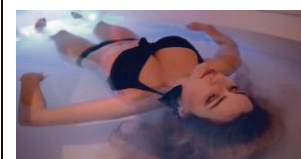
djb@djb.no
Tlf: 90 53 29 29
DJ og artister: www.djb.no
Lyd og lys: www.123lyd.no

10% studentrabatt på leie av lyd- og lysprodukter fra 123lyd.no

DJ til ditt studentparty/samling fra djb.no

Spesialsydde løsninger som passer ditt budsjett.

SPA OG MASSASJE

Majorstuen:
Holmboes gate 1, 0357 Oslo
Sagene:
Stockfleths gate 51, 0461 Oslo

www.bareflyt.no
21 38 94 89

Fast studenttilbud på floating mandag-torsdag 12-16.30

Studenttilbud på Bare Flyt Yoga 500kr i mnd med 6 mnd bindingstid.

KULTUR

Opplev verdens beste samtidsjazz på Victoria, en ombygget kino i Oslo sentrum.

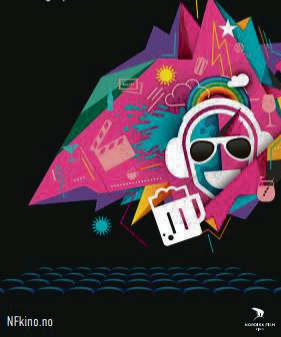
Vi har rimelige sesongkort for studenter som også gir rabatt i Baren. Vår serie Uhørt! på onsdager har gratis inngang.

nasjonaljazzscene.no
Karl Johans gate 35

KINO

STUDENTKINO

Billettpris på tirsdager på Vika kino: 100,-
Koselige priser i baren!

TILBUDSGUIDEN

FOR STUDENTER I OSLO

«Kill me or free me»: Hong Kongs innbyggere demonstrerer mot den stadige innskrekningen av politiske og sivile rettigheter i landet deres.

EKSPERT OM HONG KONG: – Løpet er kjørt

Jeg har ikke noe positivt eller oppbyggende å komme med

Kinas innføring av nasjonal sikkerhetslov har av kritikere blitt kalt «slutten på Hong Kong». Unge hongkongere forlater i dag regionen i hopetall.

Harald Bøckman, Kina-ekspert

Hong Kong

tekst Celina Therese Ekholt

– Jeg var så overrasket over at noen ville skrive om dette, innleder Charles (27) på telefon fra Hong Kong.

Han er født og oppvokst i Hong Kong, og studerer for tiden til å bli engelsklærer. Charles ønsker å være anonym:

– Jeg tar en risiko ved å snakke med dere, sier han.

Han har dratt hjem for å kunne snakke så fritt som mulig. Det føles ikke trygt å snakke åpent om dette fra skolen eller arbeidsplassen.

– Folk tok sitt eget liv

Hong Kong var preget av massive protester i 2019 og 2020. Bakgrunnen var Beijings forslag om å innføre en lov om nasjonal sikkerhet, som skulle gi Kina mulighet til å overstyre Hong Kong (se faktaboks).

Ifølge den pro-demokratiske gruppen Civil Human Rights Front tok på det meste to millioner hongkongere (av totalt syv millioner innbyggere) til gatene.

Selv om Charles ikke var i frontlinjen av opprørene, deltok han i noen av de fredelige demonstrasjonene.

– Jeg var med fordi jeg ville benytte meg av de rettighetene jeg hadde da, og for at myndighetene skulle vite om våre krav.

Han forklarer at protestene pågikk lenge, og at han har vært veldig sint og følelsesladet.

– Det var en jente i klassen min på universitetet som tok sitt eget liv på grunn av dette. Det var veldig trist å se hvor frustrert folk kunne bli. Folk tok sitt eget liv fordi de ikke så en fremtid for seg selv, eller byen de bodde i.

Men protestene mot loven var forgjeves:

– Vi tenkte at det skulle bli en positiv endring for folket i Hong Kong, men det skjedde ikke.

Det er veldig skuffende hvordan det endte, sier Charles.

Tilbakeføringen til Kina

For å forstå Charles' historie må vi først ta noen steg tilbake.

Harald Bøckman er tidligere forsker ved Senter for utvikling og miljø ved Universitetet i Oslo, og har spesialisert seg på Kina siden 1966.

Han forteller at det har vært en rekke former for motstandsbevegelser mot det som har vært en jevn

og stadig innskrenkning av politiske og sivile rettigheter i Hong Kong.

I 1984 inngikk Kina og England en avtale om at Kina skulle overta Hong Kong i 1997. Da Hong Kong ble «tilbakeført» til Kina hadde regionen vært en britisk koloni i 99 år. En forutsetning for avtalen var at det mer kapitalistiske og demokratiske systemet i Hong Kong ikke skulle endres på 50 år. Slik ble det derimot ikke.

– Fra 1997 begynte Kina å skru til tomme skrueene, forteller Bøckman.

Han forklarer at det vokste frem en ny, felles identitet i kjølvannet av motstanden mot Kina:

– Da folk i Hong Kong erfarte at rettighetene fra avtalen mellom

STILNET: Helle Lien (20) forteller at flere hongkongere i dag viser sin støtte til protestene på subtile måter.

KINA vs. HONG KONG

- + Hong Kong er en del av Kina, men regionen har hatt en del selvstyre, noe som kalles «ett land, to systemer»-prinsippet.
- + Tross massive protester innførte Kina ny nasjonal sikkerhetslov i 2020.
- + Loven innskrenker Hong Kongs autonomi, og innebærer at Kina lettere kan straffeforfølge hongkongere.
- + Siden lovedtaket har hundrevis av aktivister, journalister og politikere blitt fengslet.
- + Rundt 200.000 hongkongere har flyttet utenlands siden 2020.
- + Juli 2022: Myndighetene ønsker å utvide sikkerhetsloven på flere punkter.
- + Den nye sikkerhetssjefen, John Lee, ble valgt som eneste kandidat med 99 prosent av stemmene.

Kilde: Lovdata.no, Aftenposten, Forsvarsforum.no, Reuters

FOTO: UNIVERSITETET I OSLO

PESSIMISTISK: Kina-forsker Harald Bøckman mener løpet er kjørt for Hong Kong.

FOTO: PRIVAT

ANONYM: Charles (27) er født og oppvokst i Hong Kong. Han ønsker å bli værende, selv om venner av ham stadig flytter utenlands.

Kina og England ble undergravet, vokste en følelse av felles Hong Kong-identitet, særlig blant de unge.

«Smittsomt» demokrati

Bakgrunnen for at Kina ønsket å innskrenke sivile og politiske rettigheter i Hong Kong, var at de var redde for at det skulle «smitte» over på Kina.

Allerede i 2003 forsøkte Kina å innføre en lov om nasjonal sikkerhet.

– Dette førte til den første store protestbevegelsen, sier Bøckman.

– Den første av mange i årene som fulgte.

Denne gangen trakk faktisk Beijing tilbake forslaget om strammere nasjonal sikkerhet.

Men det stoppet ikke der. I 2012 var det store protester da Kina ville innføre en lov om nasjonal utdanning i Hong Kong. Loven skulle sikre at skolevesenet ble likt som i Kina, og ble innført tross massiv motstand.

I 2014 protesterte Hong Kongs befolkning på ny, denne gangen fordi Beijing ville endre valgsystemet deres.

– Hong Kongs valgsystem var en arv fra den britiske kolonitiden, den kan i beste fall bli karakterisert som litt demokratisk, men sammenlignet med det systemet Beijing ville innføre så var det forholdsvis demokratisk.

Men Hong Kong tapte igjen, og valgsystemet ble endret.

– Nå vet man på forhånd hva valgfallet blir. Da er det ikke noe moro å stemme, sier Bøckman.

Stille protest

Helle Lien (20) studerer ved Hald internasjonale fagskole i Mandal.

Hun flyttet til Hong Kong i starten av oktober, der hun jobber for en kirke gjennom skolen. Her har hun kommet i kontakt med mange lokale.

Lien opplever at hongkongere har et sterkt ønske om uavhengighet.

– De har veldig lyst til at Hong Kong skal være et eget land, særlig de unge.

Selv om det er 16 måneder siden sikkerhetsloven ble innført i Hong Kong, så forteller Lien at man fortsatt kan se rester av opprørene.

– Men man må vite om det for å forstå at det er en form for demonstrasjon.

Lien nevner blant annet en protestsang, som folk fortsatt hører på.

– Men ikke offentlig, presiserer hun.

En annen måte å støtte opprørene på er ved å henge opp bilde av det kjente fjellet Lion Rock Hill, der det var demonstrasjoner tidligere.

– Man kan se bildene på kafeer og restauranter, uten at det egentlig er lov, forteller Lien.

Hun har hørt at straffen for å vise støtte til protestene er fengsel, men at folk ikke snakker noe særlig om det.

– Det er en sånn «ikke gjør det»-greie.

Ser ingen fremtid i Hong Kong

– Da Beijing igjen fra 2019 ville innføre mye av det som ble tilbakevist i 2003, blant annet en utleveringsavtale, protesterte folk i Hong Kong på nytt, fordi dette ville gjøre det lettere for Kina å arrestere folk, og straffe dem i Kina. Der er det helt andre muligheter for avstraffelse, sier Bøckman.

Charles bekrefter denne redselen, og forteller at han har mange venner som nå forlater Hong Kong for godt:

– Jeg har en venn som emigrerte til Canada for to dager siden. Folk drar fordi de ikke ser på Hong Kong som den byen de en gang kjente. De føler seg truet.

Charles sier at noen av de som flytter er redde for å bli utlevert fordi de ved et uhell sier noe som kan oppfattes som kritikk av myndighetene.

– De som dro, kunne ikke se for seg en fremtid her.

Charles forteller at han nylig leste en artikkel om at 40.000 unge hongkongere har forlatt byen for godt den siste måneden.

– Dette betyr at samfunnet vil bli utarmet, mener Bøckman. Han peker på at man også i 1997 så en hjerneflukt fra Hong Kong til engelsktalende land, men mange av disse kom tilbake.

– Men det går ikke lenger. Med den nye sikkerhetsloven er det altfor risikabelt, sier forskeren.

– Løpet er kjørt

– Da myndighetene vedtok sikkerhetsloven så endret hele situasjonen seg. Det er mange begrensninger knyttet til hva man kan undervise på skolen, og man kan ikke kritisere myndighetene, eller si noe positivt om protestene. Det er ganske trist faktisk, fordi alt er forandret, forteller Charles.

Kina-eksperten ser heller ikke lyst på Hong Kongs fremtid:

– Jeg ser det dessverre slik at løpet er kjørt for Hong Kong. Jeg har ikke noe positivt eller oppbyggende å komme med, avslutter Bøckman.

Men hva tenker Charles? Gjor situasjonen at han ønsker å dra?

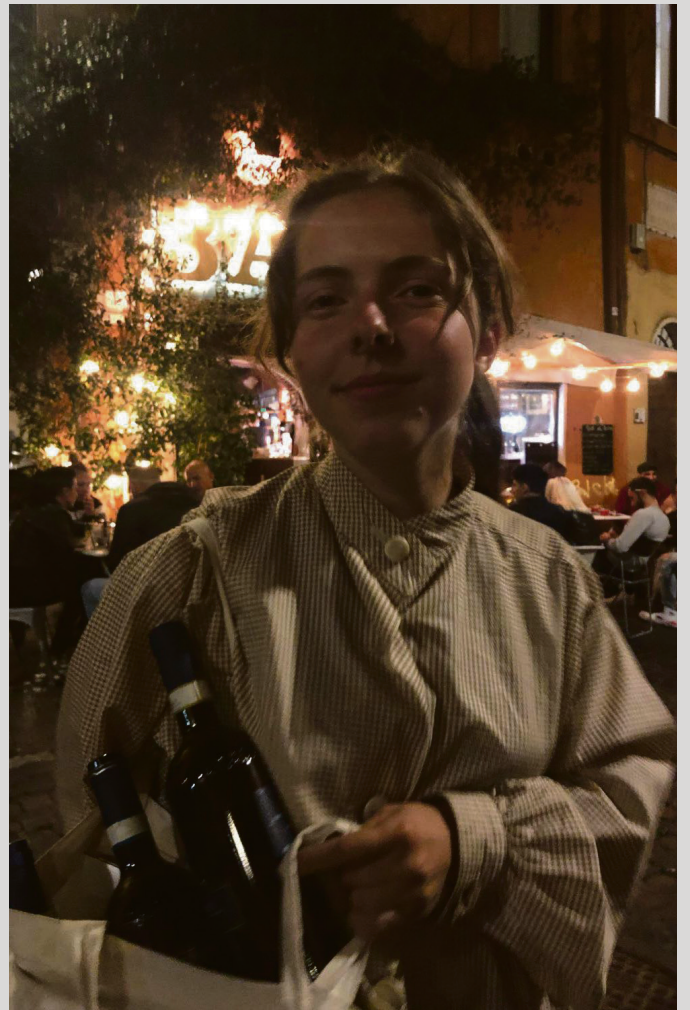
– Det er et godt spørsmål. Mange sier: «Hvorfor drar du ikke utenlands og underviser der?».

Men for Charles, som utdanner seg til å bli lærer, er det viktig å være i kontakt med den neste generasjonen. Han sier han føler seg ansvarlig. Og dessuten:

– Jeg elsker Hong Kong.

universitas@universitas.no

Mamma mia!

Melding hjem

Hvor: Roma, Italia

Hva: «Blinderns» beste studiepoeng?

Hvem: Sofie Kristine Flydal (23)

Dette semesteret har jeg fått lov til å være jævlig pretensios. Og på ferie. Begge deler på én og sammen tid. Hvordan? Svaret skjuler seg blandt UiOs mange emnekoder.

Midt i jungelen av «XYZ2002» finner du nemlig «ROMA2020 - Roma som sted og symbol». 20 poeng. Åtte uker. Ekskursjonsemne på UiO campus Roma. Det norske instituttet i Roma, om du vil. Legger du til ROMA2021 har du et fullt 30-poengs semester.

Så hva vil ekskursjonsemne si? Jo - at jeg har vandret rundt i Romas gater i åtte uker. Fra tempel til tempel, kirke til kirke, fra antikken til fascismen. Alt sammen med fem ulike profesorer som kvalifiserte guider.

Et par timer i solsteken på Forum Romanum, så en kald Peroni på tapp og pasta alla carbonara under markisen på gate-restauranten.

Evige, kaotiske solskinnsu-ker. Til slutt litt høst i november. Roma er forresten vakrest i november. Sånt kan jeg si nå. Eller: «Dette er den vakreste av alle Caravaggioer i Roma, etter min

mening».

34 kirker kan telles på programmet. I uke fire fikk noen av oss i klassen soylesyke. For mye kapiteler og ornamenter å takle får noen sarte Blindern-sjeler. Medisinen ble prosecco, så var vi klare til å erobre flere absemo-saikker og pedimenter.

I slutten av en uke med vandring kommer den elskede fredagen på instituttet. Presentasjoner, deretter aperitivo. Gratis vin, altså. På takterassen. Romas beste utsikt, hevder noen. De tar ikke feil.

De beste 30 studiepoengene du kan avlegge, hevder andre. Skal ikke argumentere mot det heller.

universitas@universitas.no

Det var en jente i klassen min på universitetet som tok sitt eget liv på grunn av dette

Charles (27), lokal hongkonger (anonym)

DEBATT

debattredaktør: **Vegard Møller**
vegardmoller@gmail.com 902 35 908

KJØR DEBATT

Hete tips om debatter i andre redaksjoner

Et svik mot journalistikken

Universitetsavisa er nå skyldig i mer enn grell samnorsk. Artikkelen «Nå snur også studentene ryggen til Arbeiderpartiet» har på front fått tittelen «Studentene sviker Arbeiderpartiet». Bemerkelsesverdig! Jeg er ikke den typen som mener sammenhengen mellom ord og mening er satt i stein, men språk – som den sosiale prosessen det er – opererer ei heller løsrevet fra tidligere språkbruk og ordene blir sjelden eller aldri løsrevet fra sine konnotasjoner. Derfor sjekker jeg Det Norske Akademis ordbok, som forteller meg at man «sviker» når man

er troløs mot, bryter med eller unndrar seg noe. Det indikerer at studentene har en plikt eller et ansvar ovenfor Arbeiderpartiet. Ja, vel? Hvorfor sviker dere grunnleggende presseetikke? Dette spørsmålet har jeg lov til å stille, fordi jeg nå befinner meg innenfor en subjektiv sjanger. Nyhetsartikkelen er derimot objektiv. Ren og skjær objektivitet er trolig umulig, og nøytralitet er trolig ikke en gang ønskelig, men jeg kan her og nå love deg at jeg aldri skriver en artikkel med navnet «Drittavis kaller studenter svikere».

Et slag for moralsk inkonsekvethet

Jeg beklager på det sterkeste til det jødiske folk, The College Dropout og My Beautiful Dark Twisted Fantasy er simpelthen for gode plater til at jeg klarer å boikotte Kanye West. Faktisk strekker jeg meg så langt – og dette beklager jeg – at jeg senest forrige fredag løy til baksidere-daktør Johannes Nyborg om at «Family Business» var en julesang, når det i beste fall er en høytidssang. Så når jeg boikotter VM, er det til dels fordi det ikke kveler meg. Når NRK velger å dekke VM i Qatar, tenker jeg det journalistisk sett er forståelig. Dette er noe som foregår, og det er offentlig interesse. Var det

et tilsvarende resonnement som ledet til at Under Dusken, etter en firesiders artikkel om farene ved energidrikk, på neste side fulgte opp med «Under Dusken anmelder energidrikker»? Hvis dette er tilfeldig, er det slett arbeid. Hvis dette er med vilje, er det hysterisk morsomt. Gitt at du skal drikke dem, her er de mest velsmakende veiene til hjerte- og karsykdommer. Og fuck it, huset brenner uansett, så la oss gi rød og vanlig Red Bull henholdsvis 1 og 3 stjerner, og la den ubestridte vinneren, med terningkast 6 bli Powerking (dette er de faktiske resultatene).

Ding dong

Petit

Saga Eline Jonsson Hoff, nyhetsredaktør i Universitas

Med academia og lateks skal befolkningen holdes nede – eller kjønnssykdommer, om du vil.

Etter en (nesten for kort) oppvarming, spør du «skal jeg finne et kondom?». I det du leter det frem i nattbordskuffen, høres imidlertid en en lavmælt protest fra andre part: «Hvis du absolutt vil, men jeg liker det bedre uten». «Hvem faen spurte deg hva du synes?» tenker jeg, før jeg borrar øynene mine i hans, og pent sier: «Jo, jeg vil gjerne bruke det». Jeg skal derimot ikke være streng; mitt budskap pakkes tross alt inn som et genuint, spørsmål om jeg skal utføre den konkrete handlingen det er «å finne» et kondom. Men hva er det jeg egentlig mener? Forklær jeg mitt kompromissløse krav om beskyttet sex i et spørsmål? Forhindrer mine implikaturer en direkte samtale? Risikerer jeg å få klamydia på grunn av innpakket småprat?

Heller enn å teipe underlivet gult og merket «smittefare», eller en kur når det svir mellom beina, finnes det bedre løsninger. Statistikken viser imidlertid at nordmenn både er late med beskyttelse i form av et kondom idet mørket senker seg, og vi trer inn i hverandres hi. Hvordan havnet vi her? Samtalen er død og jeg er blitt kompromissløs på mitt underlivs vegne.

Vi kan bryte det ned med den aka-

demiske disiplinen samtaleanalyse. Ifølge Store Norske Leksikon er «[målet for samtaleanalyse å] avdekke og beskrive, på en uformell måte, ubevisste normer og konvensjoner som samtalepartnere følger i samhandling, i ulike sosiale situasjoner og kommunikative aktiviteter».

I samtaleanalysen deler man sekvensene inn i turer. En gest kan, så vel som en hvilken som helst replikk, være en slik tur, som å ta av seg et klesplagg, som en respons på et initiativ. Min respons på en lang rekke gester, altså turer, er i dette tilfellet å si: «Skal jeg finne et kondom?». Jeg impliserer at jeg vil ha sex. Men i kampens hete misforstås denne implikaturen, da den tolkes bokstavelig, som et genuint spørsmål. Akk, jeg skulle tatt meg selv i det. Neste gang styrer jeg samtalen i noenlunde denne retningen:

seksuelle nytelseslyder fra begge parter

Vagina: Nå merker jeg at vi er på vei til å ha penetrerende sex. Stemmer det?

Penis: Ja.

V: Okei. Deilig. Jeg skal finne et kondom vi kan bruke, ettersom jeg ikke kjenner deg, jeg ikke vil bli gravid og jeg vet ikke om du har kjønnssykdommer.

P: Jeg synes ikke sex er så deilig med kondom. Kanskje passer det ikke tissen min, og egentlig vil jeg komme inn i deg uten et kondom.

V: Jeg skjønner.

Her må vi stoppe opp, da du enten kan svare «ok», og ha sex uten et kondom. Eller du kan si «jo, det må vi». Og her må man velge. Er det bedre med? Er det bedre uten? Alle har ulike preferanser. Eller? I gjentatte tilfeller har undertegnede og hennes venner erfart at den andre parten ikke har spurt om kvinnen går på prevensjon eller har kjønnssykdommer da han så lett avfeide kondomet. Om du hadde sagt at du ikke hadde testet deg, men «trolig» var trygg, tok han det for god fisk også. Ah, for en tillitserklæring!

Tenk, vi har kommet hit. Eller alltid vært her. Hvor vi må fjerne alle tvetydige, i blant spennende lag i samtalen, fordi vi snakker forbi hverandre. Spør du en som har hatt gonore, ville hun ikke vært foruten laget av lateks. Rart med det.

Det kan høres ut som noe fjås. Men når dette ubrukte kondomet av en tanke har fått godgjort seg lenge nok i hjernens glidemiddel, provoserer det bare mer. For mine bekjentes erfaring er nettopp den: Fraværet av spørsmålet om kondom og spørsmål om kvinnen går på prevensjon, fører syvende og sist til at det er hennes problem, og må ty til nødprevensjon eller en kjønnssykdom.

Kanskje dreper jeg spenningen, men jeg dreper i alle fall spermen med den.

debatt@universitas.no

Ukas tvitringer:

Åse @miss_tillit

Lurer på hvilke brystimplantater jeg kan få av riksen, er det en statlig norm for pupper liksom?

Mer om dette i mitt kommende essay: Store statlige pupper – den nye olja?

Only faces ever change @Oispammy

Fremdeles sliten og litt frynsete, jeg er virkelig for gammel for fylla

Hvor kjent er du og hvor rasistisk var utbruddet?

finn på en fyr @fyrer_

fyr som møter opp på fest sitter på dass i halvannen time og går

fyr som betaler deg tilbake for den 15. fyr som setter fyr på fyrer som sier kun fyrer kan være fyrer. fyr som fyrer i peisen med fyrstikker. fyr som stikker av med fyrstikker. fyr som verker i tænen på grunn av fyrverkeri. fyrig fyr i et fyrårn. fyrsten. der fyrer.

Debattregler i Universitas

Vil du få din mening på trykk i Universitas? Send innlegget ditt på e-post til debatt@universitas.no

Typiske innlegg er mellom 1500 og 2000 tegn, inkludert mellomrom. Lengre innlegg kan vurderes i noen tilfeller

- Vi trykker ikke innlegg som har vært på trykk i andre aviser, eller som er hatske og trakasserende
- Vi tar oss retten til å forkorte innlegg
- Frist for innsending av innlegg er søndag kl. 17
- Legg ved et portrettfoto av deg selv i e-posten

Ola Borten Moe er ikke problemet

Studentpolitikk

Vegard Møller idé- og debattredaktør i Universitas

Ministeren har blitt tildelt en umulig jobb: å bli likt av en gruppe som ikke prioriteres av regjeringen.

Jeg regner med du fikk med deg at Studentparlamentet ved UiO har erklært forsknings- og høyere utdanningsminister Ola Borten Moe uønsket ved Universitetet i Oslo. Hvorvidt de dro det litt for langt, kan vi diskutere en annen gang, men la det følgende være klart: Ola Borten Moe må kanskje ta ansvaret, men problemet er Arbeiderpartiet og Senterpartiet.

Som nyhetsredaktør Saga Eline Jonsson Hoff var innom i sin kommentar litt før ettårsjubileet ingen feiret, skaper Ola Borten Moe mye frustrasjon fordi han åpenbart ikke bryr seg om studentenes krav og nekter å late som han gjør det. Vi hadde trolig tålt trynet hans bedre om han latet som han brydde seg, men vi hadde ikke av den grunn fått

gjennom vårt moderate krav om den forutsigbare, men forholdsvis uutholdelige fattigdommen det innebærer å koble studiestøtten til 1,5 ganger grunnbeløpet i folketrygden. Borten Moes ærlighet er ikke vårt største problem. Videre hadde sjansene for gjennomslag trolig økt om han hardnakket trosset egen regjering og kjempet for studentenes krav, men det er sjeldent vi ser noe sånt. Hans manglende engasjement er også langt fra vårt største problem.

Jeg skrev selv en kommentar kalt «Regjeringen sier nei til studenter» i denne avisen kort tid etter at vår minister ble kunngjort. Kjernen av det argumentet er ennå sant i dag: Allerede ved Hurdalserklæringen, da det ble klart at ingen ministerposter ville fylles av SV, ble det klart at det så mørkt ut for studentene. Borten Moes manglende lovnader var bare kronen på verket.

Borten Moe har nemlig blitt tildelt en umulig oppgave. På overflaten er kanskje den oppgaven å leve opp til den standarden Iselin Nybø satt. I virkeligheten handler det om å representere et parti og en regjering bestående av partier som ikke har noen planer om å møte studentenes krav, men på tross av det få studentene til å like ham. Hvordan løser

man en oppgave som den? Iselin Nybø var ingen gudinne sendt fra oven. Hun var en minister uten portefølje som fikk sin post opprettet fordi partiet Venstre prioriterte sektoren så mye at de så seg nødt til det.

Kanskje hadde vi elsket Borten Moe om Senterpartiet gikk til valg på å koble studiestøtten til 1,5 ganger grunnbeløpet i folketrygden. I lys av det, sørg for at sinnet ditt sendes i riktig retning: mot partiene.

debatt@universitas.no

Ukas sitat:

Denne regnskogen av samlingspunkt er det som gjer Bergen til meir enn ein fuktskada vestlandsby

Studvest-journalist Martin Anda om Bergens kulturtilbud med ekstra vekt på «Det akademiske kvarter»

Olas julefortelling

Studentøkonomi

Marius Torsvoll, leder i Velferdstinget i Oslo og Akershus

Som Ebenezer Scrooge i det kjente stykket «A Christmas Carol», vil Ola Borten Moe denne julen besøkes av et spøkelse. Men det er nok ikke en gammel forretningspartner fra oljeindustrien som kommer på besøk, snarere er det landets studenter som vil be ham høre på juletidens tre ånder.

Mannen som skal være studentenes minister ser ut til å sove på sin vakt, og jeg er overbevist om at i hans drømmer snart vil få besøk. Den første som vil banke på døren til statsrådets drømmerike, er fortidens ånd som vil vise ham grunnprinsippet i norsk utdanning, nemlig at det skal være for alle. Om alle skal ha lik rett på utdanning må det nemlig være slik at studentene ikke er tvunget til å søke økonomisk støtte fra venner og familie.

Det er litt under tre år siden sist gang studiestøtten lå på nivået dagens studentbevegelse krever. Siden den gang har

studentene knapt sett økonomiske lyspunkter, men snarere blitt tvunget ut av sine studiesteder. Og når mer tid må brukes på deltidsjobben for å ha råd til å overleve, vil mindre tid kunne brukes på lesesalen for å opparbeide seg kompetansen landet trenger i fremtiden. Selv for en halvstudert røver som Ola Borten Moe burde dette regnestykket gå opp.

Den første som vil banke på døren til statsrådets drømmerike, er fortidens ånd som vil vise ham grunnprinsippet i norsk utdanning, nemlig at det skal være for alle

Neste gjest vil være nåtidens ånd, som vil vise en studentmasse som får færre muligheter til å være seg selv, og der stadig mindre tid kan brukes til det å være student. Hele samfunnet merker dagens prisøkninger, men få får like lite fra før av som studentmassen. Det medfører lange dager,

mindre studier og større psykiske helseplager. Vi ser i dag hvilken vei dette er i ferd med å gå. Som statsråden selv sier, har flertallet det bra, men det er kanskje ikke så mye å skryte over når en tredjedel av studentene merker på psykiske plager langt over normalen i den øvrige befolkningen.

Til sist kommer fremtidens ånd, som vil vise hvordan landet vil utvikle seg. De psykiske plagene mange har opparbeidet under studietiden, vil forplante seg ut i det voksne liv. Det vil igjen føre til flere offentlige utgifter og en større byrde på samfunnet. Videre vil det å ha mindre tid på lesesalen fort resultere i lavere kompetanse som dagens studenter kan ta med seg inn i sitt fremtidige arbeid, og på lang sikt gjøre norsk arbeidskraft mindre ettertraktet.

Uansett hva man tenker om budskapet til juletidens tre ånder, er det ikke til å komme unna de farlige konsekvensene for landets fremtidige befolkning.

debatt@universitas.no

kulturredaktør: **Sofie Kristine Flydal**

sofieksf@gmail.com 467 83 024

kulturredaktør: **Amanda Schøyen**

amanda.schoyen@gmail.com 965 12 910

Drikkertualet:

–Det er tradisjon at man samles rundt en øl

Alkohol har vært en essensiell del av studentlivet siden tidenes morgen. Nå viser data fra Opinion at hele 56 prosent av studentene er negativt innstilt til alkoholfrie alternativer.

Pils er hellig?

tekst Celina Ekholt

foto Charlotte Førde Skomsøy og Hanne Jones Solfeld

Ølørste: Elisabeth Rosa Brusin er nestleder i studentforeningen Kristianiastudentenes Haandbryggerlaug som driver med brygging av øl på Chateau Neuf.

Elisabeth Rosa Brusin, nestleder i foreningen Kristianiastudentenes Haandbryggerlaug, titter ned i en stor bøtte som lukker... nybakt brød? Hun rører rundt med en lang trestav i det grumsete vannet i bøtta. Dette er mesken, blir Universitas forklart.

– Dette blir først drikkeklart om fire-fem uker, sier Brusin.

Det vi er vitne til, er rett og slett et øls fødsel. Men i motsetning til de fleste babyer, kommer dette ølet til verden i et klinisk kjellerrom på Chateau Neuf. Siden 2010 har lauset, som rekrutterer ølørste studenter fra fjernt og nær, holdt til her. Og denne fredagskvelden brygger de sin tusende øl. Med det følger et tilsvarende konsum.

– Vi drikker alt selv, sier Brusin.

Og sannelig, rundt oss sitter folk i små grupper og nipper til glass med tidligere brygg foreningen har framstilt. Haandbryggerlauset er på mange måter ytterpunktet for en mer generell etablert sannhet i studentmiljøer i landet, ja, kanskje verden over: Når man møtes for en sosial greie, skjer det helst med noe å drikke i hånden.

Rituell praksis

At ølet er limet blant medlemmene i dette lauset, er åpenbart. Men også for de studentene som betaler litt mer for å slippe å vente ukesvis på at pilsen skal bli drikkelig, er øl en sentral del av det å omgås. Men hvorfor er det sånn? Hva er greia med at studenters sosiale samkvem på død og liv skal foregå i ledtog med alkohol?

Det åpenbare svaret er at alkohol brukes som beruselse og feiring. Etter lange dager på lesesalen, tilbyr et glass alkoholholdig drikke kanskje en slags virkelighetsflukt for studentene.

Øl som rekrutteringsmiddel

Man trenger imidlertid ikke være forsker for å forstå at alkohol fjerner enkelte hemninger. Hans Andreas Brandal er tidligere medlem i Haandbryggerlauset, en såkalt pamp. Han har sin egen teori om hvorfor studenter drikker så mye øl. Han tror at det dreier seg om tilgjengelighet og pris – og tradisjoner.

– Det er masse ritualer rundt drikking og studenter, sier han, og trekker frem drikkeviser som et eksempel.

Lasse Lundin, en av stifterne av lauset, er av samme oppfatning. Med en pils i hånda forklarer han:

– Det er tradisjon at man samles rundt en øl. Studenter har alltid hatt studentpuber.

Han tror dette er en av årsakene til Haandbryggerlauset suksess:

– Jeg har alltid tenkt at studentforeningen vår er heldig fordi vi har ølet som rekrutteringsselemt. Mange andre hadde større rekrutteringsproblemer, men vi kunne bare dele ut gratis øl, forklarer Lundin.

Om vi hadde drukket nå, så hadde dette intervjuet blitt mye mer spennende

Giuseppe Cardenia, barsjef på Nedre Løkka Cocktailbar

Men kanskje viktigere, blir det et påskudd for å møtes sosialt.

Den norske sosialantropologen Allan Sande har beskrevet alkoholbruk som en rituell praksis, en slags timeout fra det vanlige livet, hvor selve ølglasset blir et symbol på transformasjon. Kort sagt: I en ruspåvirket tilstand brytes ulikheter og grenser ned, og uante følelser av fellesskap kan oppstå.

Artikkelen fortsetter på neste side
→

Sosialt glidemiddel: Barsjef på Nedre Løkka Cocktailbar Guiseppe Cardenia mener at alkohol gjør folk mer sosiale.

Studentene er splittet

UNG-rapporten, en rapport som utføres av markedsanalysebyrået Opinion hvert år, bekrefter flere av håndbryggernes hypoteser. Årets rapport, som kom ut i oktober, har nemlig tatt et dypdykk i unges alkohol- og rusmiddelvaner.

– De aller fleste vi praterte med beskriver alkoholbruk som en sosial ting, som for unge kobles sammen med sosiale sammenkomster. Det er ikke like vanlig for unge mennesker å sitte alene hjemme og kose seg med et glass vin, som det er for en dame på 40 år.

Det sier Alexandra Palm, analytiker i Opinion.

Palm har kjørt noen ekstra analyser for Universitas, for å se om studenters drikkevaner skiller seg fra drikkevanene til andre unge i samme aldersgruppe. Resultatene viser at studentene har et betydelig klarere forhold til hva de synes om alkoholfrie alternativer i forhold til ikke-studenter (se faktaboks).

Mens en stor andel ikke-studenter svarer «vet ikke» og «hverken eller» på spørsmålet om hva de tenker om alkoholfritt, er studentmassen splittet. Hele 56 prosent er negativt innstilt til alkoholfrie alternativer, mot 29 prosent som gjerne kan ta seg en brus på fest.

Gjennomgående for begge gruppene er at det klare flertallet vil ha alkoholholdig drikke i glasset. Men ett glass blir gjerne til flere. Grensen mellom uskyldig moro og selvdestruktiv drikking er tynn. Tall fra årets Studentenes helse- og trivselsundersøkelse (Shot) viser at 41 prosent av studenter har en alkoholbruk som kan defineres som risikofyllt eller

skadelig.

Palm tror den utbredte alkoholbruken har mer å gjøre med samfunnet generelt, enn studentmiljøet spesifikt.

– I Norge er det så utrolig normalt å drikke mye på fest.

Alkoholfri self-care

Det var nettopp den problematikken som ledet Vanessa Krogh (30) til å med-etablere selskapet Villbrygg i 2018. For dette drikkeselskapet er ikke «brygg» synonymt med alkoholholdig øl. Tvert imot produserer de drikke uten alkohol og med lav sukkerprosent, basert på naturlige, økologiske og kortreiste råvarer.

Krogh tror folk trenger å øve seg på å være sosiale uten å drikke. Det siste året har hun selv testet å ikke drikke alkohol som et eksperiment.

– Det har vært overraskende

Vi drikker alt selv

Elisabeth Rosa Brusin, nestleder i Kristiania Haandbryggerlaug

lett, så lenge man har noe digg å drikke, forteller hun Universitas over telefon, mens hun sykler hjemover fra jobben.

Hun mener det sentrale er at man kan ta del i de samme rituale, oppleve de gode smakene og skåle.

– Det er jo et rituale som man deler. Det er en felles aktivitet. Når man bare er med, og ser på den andre som drikker, blir det jo litt awkward. Det er lite tilfredsstillende å drikke vann når andre drikker vin!

Alkoholtrenden NoLo, som står for no og low, har imidlertid

Det er tradisjon at man samles rundt en øl

Lasse Lundin, stifter av Kristiania Haandbryggerlaug

presentert seg selv som et alternativ. Selv Vinmonopolet har en artikkel på sine nettsider dedikert til begrepet, med tips om hvordan man kan drikke godt med lavere alkoholprosent. Krogh peker på folks økende fokus rundt helse og det å ta vare på seg selv, som en faktor bak endringer i drikkevaner:

– Det er større bevissthet rundt helse og velvære, og mye fokus på self care-rutiner. Alkoholfritt er en del av det. Skal du opp klokka 5 og trene, så passer det ikke å drikke alkohol.

Det sosiale glidemiddelet

På baren Nedre Løkka Cocktailbar, møter Universitas barsjef Guiseppe Cardenia. Han sier også

25 år.

– De unge som kommer hit drikker mest alkohol.

– *Hvorfor er det så vanskelig å møtes uten alkohol?*

– Siden 1800-tallet har det å dra på bar og drikke alkohol vært en sosial greie. Alkohol gjør folk mer sosiale. Om vi hadde drukket nå, så hadde dette intervjuet blitt mye mer spennende, ler Cardenia.

Barsjefens teori er at siden alkohol gjør ting mer «interessant», synes folk det er vanskelig å møtes uten noe berusende i glasset.

– Det er lettere å møtes for en øl enn en kaffe. Og jeg møtes definitivt ikke over en alkoholfri drink, sier Cardenia, som understreker at da vil han heller ha kaffe.

Studentenes yndling er nemlig også vinneren på Nedre Løkka Cocktailbar:

– Øl på tapp er faktisk det på menyen vi selger mest av.

Og ifølge Cardenia er alkoholfri øl mye mer populært enn alkoholfritt.

– Det er tilsynelatende mye enklere for folk å bestille det enn alkoholfrie drinker, selv om prisen er den samme, sier Cardenia, samtidig som han tilsynelatende får en slags åpenbaring:

– Kanskje det er tabu med alkoholfrie drinker?

Fellesskap over rølpe

Tilbake på Neuf, hos mesken som skal bli øl nummer ett tusen, er det lite som oppleves tabubelagt. Stemningen er vennlig og varm. Feiringen fortøner seg mer og mer som en fest.

– Vil du smake på en øl med 17

prosent alkohol? spør et av medlemmene Universitas' utsendte, og skjenker et glass med noe som kan minne om mørk sirup, og som smaker som en juleøl på steroider.

Det har gått noen timer av hel- aftenen, og vi har forflyttet oss fra kjelleren til foreningens eget kontor på Neuf. Kontoret er hyggelig og over gjennomsnittet quirky innredet, med endeløse rekker av medaljer og skilt med øl-humor hengende på veggen, og ikke minst: En stor kiste med tappekraner. Her er det bare å forsyne seg.

– Den er ikke så god, den smaker våt tavle, sier nestleder Brusin, og deler generøst ut noen glass.

Hadde stemningen i Neuf-kjelleren vært like god dersom man drakk alkoholfrie drinker?

På spørsmål om noen medlemmer tidligere har slått et slag for å produsere alkoholfritt, smiler Brusin:

– Neei... når de kommer hit, er det fordi de vil drikke øl.

Den svakeste ølen foreningen har brygget, ligger på rundt 3,6 prosent. Ikke noe lettøl, med andre ord. Men det er ikke fordi det er tabu – alkoholfritt øl er vanskelig å produsere, forteller Brusin. Samtlige medlemmer i laugene peker på produksjonen, smakene og fellesskapet som trekkplasteret for å være med. Det avkrefte at det er et «rølpelaug».

Men at smakingen etterhvert gjerne går over til drikking er det ingen som benekter. Og denne kvelden er det jo attpåtil jubileumsfest.

Det er jo ikke måte på med self care-rutiner, og hvordan man skal optimalisere seg selv i disse tider. Alkoholfritt er en del av det

Vanessa Krogh, med-stifter av den alkoholfrie drikkeprodusenten Villbrygg

Studenters drikkevaner:

- + Det er signifikant flere studenter i aldersgruppen 18-25 år som har prøvd alkohol, sammenlignet med ikke-studenter i samme aldersgruppe, ifølge en undersøkelse gjort av Opinion på vegne av Universitas.
- + 88 prosent av studentene svarte at de har prøvd alkohol, mot 82 prosent av ikke-studenter i samme aldersgruppe.
- + Det største spriket mellom studenter og ikke-studenter er på spørsmål om påstanden «Jeg velger ofte alkoholfrie alternativer til øl, vin, sprit». Her svarte 37 prosent av studentene at de er «helt uenige», mot 24 prosent ikke-studenter.
- + Samtidig er det også flere studenter enn ikke-studenter som er positive til å velge alkoholfrie alternativer. 29 prosent av studentene svarte «helt enig» og «ganske enig» til det samme spørsmålet, mot 25 prosent ikke-studenter.

Kilde: Opinion

Jubileumskveld: I kjelleren på Chateau Neuf brygger foreningen sin øl nummer ett tusen.

Grunnleggere: Bildet viser de tre grunnleggerne av Kristianiastudentenes Haandbryggerlaug. Brusin peker på Lasse Lundin i midten.

Gjærstarter: Å brygge øl er en flerleddet prosess som tar flere uker.

Prestisjetungt: Det deles ut medaljer til den som brygger de beste ølene.

Reisen til juleølstjernen

En liten gruppe særdeles øltørste og høyst habile øl-connoisseurs, håndplukket av Universitas-redaksjonen, tok seg fri fra eksamenslesingen en kald kveld sent i november, og fastslo en gang for alle hvilke juleøl du bør helle innpå og hvilke du bør styre unna. Her er fasiten.

Tekst av Mathias Basma Moen og Freyja Eikrem Ims

Sagene rød jul – 4,7%

Vi starter reisen til årets juleølstjerne med en øl som skuffer alle ombord i sleden. Ølen er like rød som nissefar selv, og hincer til noter av kaffe og rosin. Lukta er sterk, men smaken er tam, og forsvinner med én eneste gang. Juleøl er skapt for å utfordre – men det skjer ikke mens panelet sipper på denne bedrageren.

Karakter:

Frydenlund Juleøl – 4,6%

«Kjempegod!», sier en. «Blodsmak!», sier vampyren i rommet. Denne ølen er saftig og smaken holder seg på tungen. En folkelig juleøl, med fint og enkelt design. Den skiller seg ut uten å bli for sær, men er samtidig en øl du ikke drikker for mye av. Egner seg dermed for selveste julaften. Juleølets kjørepils!

Karakter:

Hansa Juleøl – 6,5%

Dette er en mørk, fyldig og velbalansert øl. Kanskje ikke en typisk juleøl, da den kan smake IPA og lukte citrus. Pluss for at den ikke smaker for sterkt til tross for prosentene, minus for kjedelig etikett!

Karakter:

Somersby Christmas Cider – 4,5%

«Jævlig god!». Er heller ikke så søt som cider pleier å være – bra! Bør nytes alene (kanskje etter middag og før dessert?). Men den har likevel den vonde cider-ettersmaken og en harry etikett med for mye info. Den skapte en svært splittet jury: «Smaker som om noen har drukket fireball og det har kommet opp igjen!», hevdet en. Men, som Ibsen sa, «flertallet har alltid retten», så vi gir den A!

Karakter:

Tuborg juleøl – 4,5%

Etiketten er blå og minner om en gjeng nisser med luer av lik farge, som løp rundt og var redde for dagslys (har aldri sett Jul i Blåfjell). Ølen smaker vanlig tuborg, og det er der problemet titter frem. Den er frisk, lys og tam, men man finner ikke engang en rest av krydder i ølen. Panelet mener den ikke fortjener å bli drukket på julaften, men heller på «julefrokost med gutta».

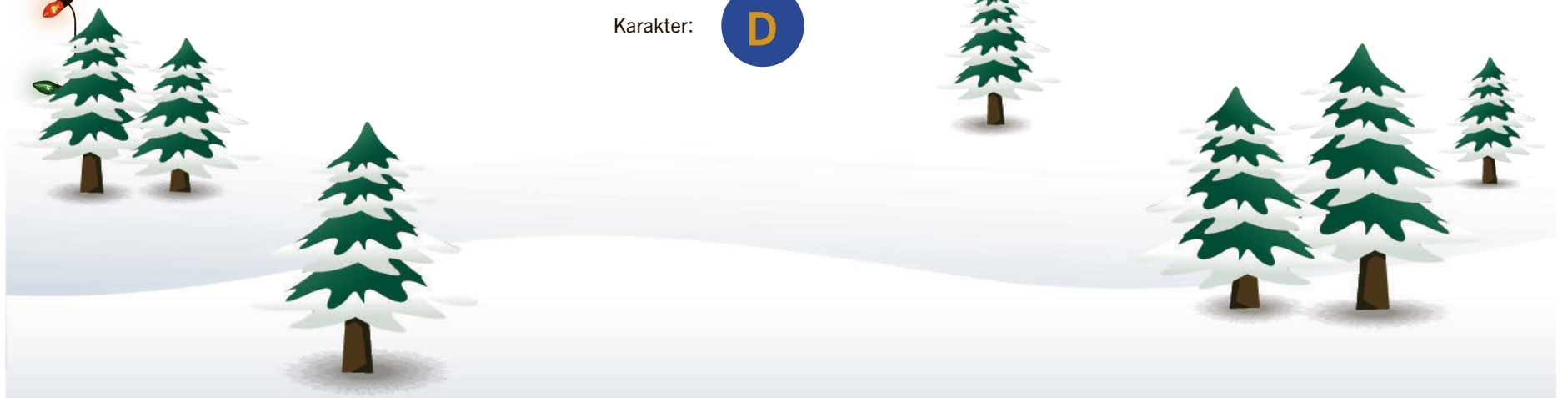
Karakter:

Dahls julebrygg – 4,6%

Dahls leverer julebrygg med smak av ukverna bygg/havregrot. Ølet er matt i smaken, litt mørkt og litt søtt, og det ropes «Du har ikke svart på oppgaven!», da den ikke smaker jul. Utenom en i redaksjonen som ga den en B, stryker vi den, for ikke å ha forstått oppgaven.

Karakter:

Jacobsen Golden Naked Christmas Ale – 7,5%
Mens himmelen mørkner, blir ølen som skal smakes sterkere, og bedre. Med en gang setter den forventningene høyt med sin giga-flaske som ruler over alle de andre. Ølen inni gir et fullverdig smaksbilde av krydder, og redaksjonen mener den høyeste juleøl er av høyeste sort, og vil dermed gi den den høyeste bokstaven i alfabetet. Den får følgelig en Å.

Karakter:

CB Juleøl – 6,5%
Hva er vel ikke mer jul enn smaken av nellik, kaffe, tannkrem og våt ull. Ølen byr på ulike spennende smaker – men ingen treffer. Med unntak av en sørlending i panelet som gav den A, fikk den F fra resten.

Karakter:

Ringnes Juleøl – 4,6%
Med forbehold om at redaksjonen raskt har fått en forhøyet promille, er denne ølen ganske tam etter forrige – det blir som å hoppe etter Wirkola! Lukter papp og smaker som vanlig pils: «Det er som om man har puttet litt juleøl i bunnen av glasset, og har fylt resten med tubis».

Karakter:

Fredrikstad juleøl – 6,5%
Tammere enn toget! Og med hint av aspartam og røykrest, går den ned «på samme måte som en ille dårlig, ifa-infused tab x-tra gjør hos hf-kællen». Det konkluderes med at den passer veldig godt med lakserende tabletter.

Karakter:

Hansa Julebrygg – 4,7%
«Slår deg i ganen, men legger seg som en myk vannseng nedover halsen» høres fra en ølsmaker med alkoholet boblende i blodet. Den smaker mykt og fint, men flere i panelet forvirres over julebryggets lilla pakning – er den ment til advent eller til halloween?

Karakter:

Nordlands Juleøl – 4,5%
Kudos for etiketten! «Men vi må ikke la oss forhekset av fargene», skyter sokratikeren i panelet inn. Den smaker ikke direkte dårlig, men ligner mer på en typisk nordlandspils enn en juleøl, og er nokså banal. Nå får nordlendingene høre det: «Fætte kjedelig», «Skuffandes som en slapp hestkuk!», etc.

Karakter:

Borg juleøl – 6,5%
En helt streit juleøl som er enkel å chugge (perfekt for de som feirer julaften alene). Den er søt, tørr og mørk, men bittelitt kjedelig.

Karakter:

Dahls Lille Bjørn juleøl – 4,6 %
Ølen for deg som vil snuse julen inn! Hvis du noen gang har tatt en slurk av en halvtom pils noen har spyttet snusen sin oppi og *elsket det*, har Dahls laget ølen for deg. Nå må flere i panelet gå for å drikke vann (forståelig nok).

Karakter:

Saken fortsetter →

Ringnes Lite Jul – 4,3%

Lite smak + lite jul = Ringnes Lite. En veldig (eple)kjekk sørlending mener den smaker som om du blanda ut iste-pulver med julesmak og dobbelt så mye vann som oppskriften tilsier. Han var dog den eneste som trakk den linjen. Resten av panelet syntes den satt godt i kjeften, og smakte bedre enn vanlig Ringnes juleøl.

Karakter:

Ringnes juleøl sterk – 6,3 %

En mild staut av en juleøl. Redaksjonen har nå begynt å velte øl, men greier likevel å komme frem til at ølen er kurrant, og preget av en tjæresmak – nesten akkurat slik juleøl burde være.

Karakter:

Santa Clausthaler – 0 %

Creds for ordspillet! Men det går ikke lange tiden før problemene begynner å melde seg. Redaksjonen gir svært varierte beskrivelser, men er samstemmige i dommen: «Oppvaskvann», «lutefiskkraft» og «en dert med ertes» er blant sammenligningene den beretiget blir tildelt. (Nå kjennes det riktignok godt med en alkohol-pause for en gjeng med varme kinn og varig svekkede balanseevner).

Karakter:

Clausthaler Munkholm – 0%

Panelet kommer frem til at den ikke fortjener å bli drukket bare for å bli drukket engang, og stryker den umiddelbart.

Karakter:

Hvit Jul – Sagene - 0%

«Smaker som alkoholfri øl bør smake», sies det, før den litt for alkohol-elskende panelisten bastant konstaterer: «Alkohol er på pensum, så den får stryk!».

Karakter:

Ringnes julebukk – 9 %

Ølen lukter sprittusj, og man merker at den har et alkoholinnhold på hele ni prosent. Det er noe uferdig med den, og den kan ligne hjemmebrygget øl uten smak. Det diskuteres om den passer best til pinnekjøtt eller kake, og før det bryter ut i allsang i panelet blir det konkludert at den faktisk er en dessertøl.

Karakter:

Kong vinter – Dahls – 7%

Bred enighet om kvaliteten, men er dette egentlig juleøl? Og for en forferdelig etikett, da. Smaker godt av vanilje og sevje og er, ifølge én, «Hanukkah-vennlig»(?). En annen sier: «Smaker som om man er i slalombakken og faller og biter tenna fast i et tre». Et vanilje-belagt tre da, eller?

Karakter:

Sagene sterk rød jul – 6,5%

«Sirupsnipp på flaska. A+!», utbryter én umiddelbart. Men resten av juryen er for fulle til å si noe mer, så ned fra taket kommer ingen ringere enn oslologen: «Denna ølen hakke noe med det ekte Sagæne å gjørra! I gamle dager skulle julølen værria vond – «Den er for god til å drikkast», ville folka på Riværn ha sagt før dem spytta det ut igjen. Det var tyskerne som bestemte at juleølen skulle smake godt...»

Karakter:

Fredrikstad juleøl – 4,7%

Nattehimmelen er blitt luguber og redaksjonen lunefull. Hva er dommen over kveldens siste juleøl? Stående applaus! Chapeau, Fredrikstad! Ølen er transparent og herlig, tykk og fylldig, røkt og overskridende, og en verdig endestasjon i denne uforutsigelige reisen av en smaksbombe. Takk for i kveld – nå er det på tide med en akevitt!

Karakter:

Dahls juleøl – 6%

En sipp av ølen, og det skrikes pumpernikkel fra alle kanter. Den er like crisp som rugsprø på en søndagsmorgen, og sterk nok til å disiplinere vekk gårsdagens skam. Det skjer en polarisering i panelet – noen mener den fortjener å stryke, andre mener den fortjener langt mer.

Karakter:

Sagene tannjul – 8%

«Bro, den var jævlig god!» bedyrer én mens Kurt Nilsens sødmefylte toner influerer rommets øreganger. «Jule-Guinness!», legges det til. For dette er en veldig mørk øl, med en farge ikke ulik oljen for tannhjul, og passer som sådan meget bra til navnet. Lukter sprit, smaker mye og gir en ettersmak av iskaffe.

Karakter:

Hansa juleøl – 4,7%

«Den fanger bakkdelen av tunga!» ropes det. Ølen er helt midt på treet, men litt spissere enn Hansa julebrygg. Den smaker et «mykt ingenting», og det virker som om humla i ølen har fått innvilget sykemelding ut året.

Karakter:

Hansa Julebrygg – 6,5%

Hansas julebrygg er fylldig og smakfullt. Lukter karamell og smaker liksom som knekken som holder pepperkakene sammen hele romjula.

Karakter:

Borg juleøl – 4,7%

Med lukt av et gammelt urinal, og en smak av kanel-infisert bestemor-te, gir panelet ølen en C. Smaken forsvinner så fort fra munnen at enkelte ikke rekker å danne seg en mening.

Karakter:

Dahls juleøl – 4,5%

«Noxegodt!» roper én etter første sipp, men ingen tør si seg enige i påstanden. Panelet har nådd et tidspunkt av kvelden hvor alt smaker godt, og ingen stoler på egen (eller andres) dømmekraft. Alt som kommer frem, er at den smaker sure sokker og skam.

Karakter:

CB Juleøl – 4,7%

Redaksjonen er nå like tam som ølen og sier at den ikke fortjener en kommentar engang.

Karakter:

Tapte veddemål og party poopers

– 2022 har vært studentenes år, og i 2023 vil vi jobbe for å gi studentene enda mer, sa ingen i regjeringen til Universitas denne uka, eller tidligere i år. Mange har vært kritiske til regjeringens studentpolitikk i år, til tross for den store økninga studentene fikk i det nye statsbudsjettet.

Nå kan Ad notam melde at dette er grunnet et internt veddemål mellom denne regjeringa og utroppende regjering.

– De (Johnnyboy og Trygve-gutten, red. anm.) inngikk et veddemål mot Erna og Olaug da de fikk makta i fjor. De sa de kunne klare å levere enda dårligere studentpolitikk enn den forrige regjeringa klarte, sier SVs Freddy Kalas Østigård til Ad notam.

Han forteller at regjeringa ga etter for SV og innrømmet veddemålet under budsjettforhandlingene.

– Nei, det ga jo ganske mening. Og vi i SV ønsker ikke å være noen party-poopers, så vi ble enige om å hjelpe dem.

Studentminister non grata Borten Moe sier til Ad notam at økninga de norske studentene fikk, er med på å skjule at regjeringa gikk bort fra gratisprinsippet. Han påpeker også at regjeringa fortsatt har tre år på seg på å vinne veddemålet, og at de håper å innføre skolepenger for flere studenter.

– Æ åpe a vi anj vnnj, sier Borten Moe med et wienerbrød i kjeften.

Av Johs Grobyn

Ukas studentvin

O JUL MED DIN RIESLING: Det er ikke trendy å være full på julaften. Det er heller ikke trendy å drikke (nesten) halvtørr riesling. Ukas gjør deg kanskje ikke trendy eller full, men den gir deg heftige vincredz og en god smaksopplevelse til julematen. Vinpanelet har ikke tjuvstartet på julematen, men vi har drømt oss bort til ribbe, pinnekjøtt og nøttestek. De fleste alkoholdrikkere går for øl og akevitt til julematen, men det blir stadig mer vanlig med vinpairings til den fete og salte maten. Riesling gjør dette bedre enn det meste annet av vin. Ukas vin har mindre alkohol enn mye annen hvitvin og veldig mye mindre alkohol enn akevitt. Vinen har 11,4 gram sukker som er pent balansert ut av syren. Den har konsentrert fruktsmak og lang ettersmak. Vinen har alt det julematen mangler og vil lett kunne gjøre at blodårene føles litt mindre tette på slutten av kvelden.

NB! Det går an å bli full på riesling også.

Vinvurderingen skjer i samråd med redaksjonen i Universitas.

Selbach Riesling Feinherb 2021

Pris: 163,80 kroner

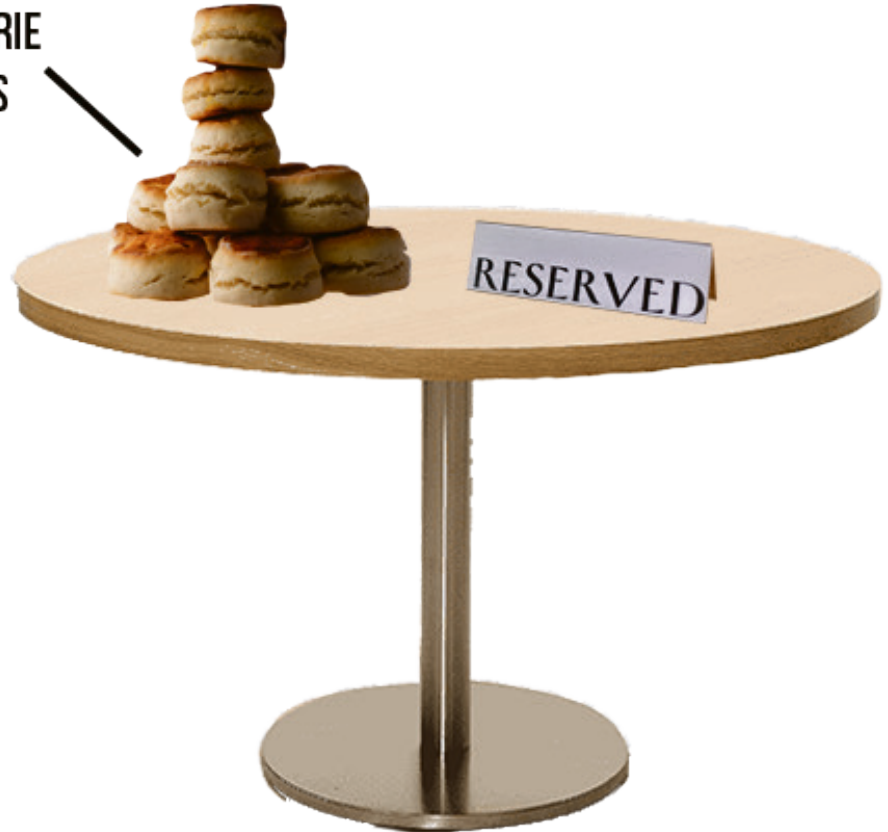
Land: Mosel, Tyskland

Alkohol: 11,5 prosent

Druer: Riesling 100 prosent

Av A. V. Hold

IKKE
GLUTENFRIE
SCONES

Fire pils og en leseplass

Det er for kaldt og mørkt på lesesalen på GS for Vi spør-redaksjonen. Vi sjekker derfor Universitas sin leseplass-guide for å finne et annet sted å booke bord. Pust kaffebar høres både lyst og varmt ut, så vi ringer for å bestille leseplass der.

[Ring, ring...]

– Pust kaffebar, du pratar med Niklas.

– Heisan sveisan, det e han Åge hær, har æ kommi te Pust?

– Ja, hej Åge, du har kommit till Pust, just precis.

– Ja du skjønne, æ har eksamen snart, og har hørdt at det her e et godt sted å læs. Stemme det?

– Ja, det är väldigt populært, populært bland studenter.

– Så bra! Da booke æ gjerne et bord i morra. Æ fant dokk itj på TP, så tenkt å ta det over telefon.

– Ja, det kan vi ordna.

– Særr?

[Her ble Åge faktisk overraska, da han trodde han måtte overbevise søta bror om å få reservert et bord].

– Ja, jag behöver ditt namn, Åge?

– Aleksandersen.

– Åge Aleksandersen, just precis.

– Så da har æ reservasjonsrætt hos dokker?

– Det stämmer.

– E det muli å forhåndsbestill mat, så det e klart te æ ska jobb?

– Ja, det kan vi ordna.

– Har dokk scones med brunost?

– Vi har alltid scones.

– Glutenfrie scones?

– Nej, tyvärr har vi inga glutenfria scones.

– Det går fint, æ kan bare ta me gluten.

– Just precis.

– Vil du vurder din stilling som hyggelig, innåndene og veldig behjælpeli barista?

– Förlåt?

– Vi snallast!

– Er dette et hyss?! Snälla Åge, det er bara att kolla tillbaka om du vil reservera på ordentligt!

KVISS-CORBIN

- Hvem vant Prøysenprisen 2022?
- Hva heter den nye MDG-lederen?
- Hvorfor ble den iranske fotballspilleren Voria Ghafouri arrestert her om dagen?
- Nevn to av de frem havområdene som omringer den arabiske halvøy.
- Berthold Konrad Hermann Albert Speer er bedre kjent under de to siste navn og var rustningsminister i Hitlers regjering fra 1942 til 1945, men hva heter sønnen som planla stadionanleggene for fotball-VM i Qatar?
- Lenins fredspris ble delt ut i Sovjetunionen fra 1949 til 1989, men hva het den frem til 1956?
- Hvilken internasjonale organisasjon har som mål å sikre «alliansefrie lands nasjonale uavhengighet, suverenitet, territoriale integritet og sikkerhet i deres kamp mot imperialismen, kolonialisme, nykolonialisme, apartheid, rasisme, zionisme og alle former for utenlandsk aggresjon,

- okkupasjon, dominans, innblanding eller hegemoni, og mot stormakts- og blokkpolitikk?»
- Hva heter det antikapitalistiske post-hardcorebandet fra Umeå som står bak albumet The Shape of Punk to Come?
- Hva heter den ukrainsk-sovjetiske komponisten som blant annet står bak balletten Romeo og Julie, stykket Peter og ulven og operaen Krig og fred, og som øvrig og døde samme dag som Josef Stalin?
- En film av Armando Iannucci fra 2017 med blant annet Steve Buscemi, Jeffrey Tambor og Michael Palin handler om komiske ettervirkninger av Stalins død, men hva heter den?
- Fra hvilken trikks vinduer kan du se Slot-tet, Operahuset, Middelalderparken og Ekebergskråningen?
- Hva er et oksymoron?
- Hva er et annet ord for hemofili?

- Hvilket selskap er verdens største produsent av mat- og drikkevarer?
- I hvilken by ligger Marienlyst gård?
- Hvilket år er det snakk om? Det er hundre år siden Henrik Ibsen døde, Montenegro erklærer selvstendighet, NAV opprettes, Fredrik Reinfeldt blir svensk statsminister, Lordi vinner Eurovision, Fredrikstad vinner NM i fotball for herrer og Saddam Hussain henrettes.
- Hva heter Netflix-miniserien som utforsker FIFAs historie?
- Det tyske fotballandslaget ble nylig ilagt en bot på cirka 100.000 kroner av FIFA, men for hva?
- Burnley gjør det bra etter nedrykket fra Premier League i mai, men hvilken trener står bak suksessen?
- Det norske skiskytterlaget stiller sterkt foran årets sesong, men hvor landet Norges beste herretøver i verdenscup-påpingen i Kontiolahti?

av Gabriel Corbin-Arntzen, kvissmaster i Universitas

SVAR/DOM

- Exphil på Bali: Du kombinerer chille studier med sol og klamydia, og tar livet med ro. Det vises.
- AST1010 – Astronomi: Du er smart nok til å utnytte systemet som gratispassasjer, men dessverre stopper det der.
- Juss: Dette var bra, men det rakk ikke helt til topps ... Syt litt på Jodel.
- Honours: WOW! Du er sååå flink!! Gratulerer! Men så er det kanskje ikke så rart, siden du har egen seksjon i biblioteket?

1. Karpe, 2. Arild Hermstad, 3. Anklager om propaganda mot regjering, 4. Rødehavet i vest, Persiabukten og Omanbukten i øst, og Adenbukten og Arabiahavet i sør, 5. Albert Speer, 6. Stalins fredspris, 7. Organisasjonen av alliansefrie nasjoner (The Non-Aligned Movement), 8. Røysed, 9. Sergej Prokofjev, 10. The Death of Stalin, 11. 19, 12. Et retorsk virkemiddel der to motstående ideer settes sammen, 13. Bløderskydom, 14. Nestlé, 15. Drammen, 16. 2006, 17. Sammenheng om FIFA, 18. Å stille til pressekonferanse uten spillere, 19. Vincent Kompany, 20. 6. plass (Sturta Holm Lægreid).

Rebus

av Bringeborg og fysiker Bråtebrann

HINT: Enda en nedtelling! Send løsning universitasdesk@gmail.com

FORRIGE LØSNING: «Drapsforsøk på IKEA» Ops! Liten feil, skulle være «L» i rebusen: (Det klarte Trotte lit. vitere, Ane og Daniel.), Gjengen på Fortran og BAB.